

ZAK. 0913 – 1-1/05

PROTOKÓŁ

kontroli przeprowadzonej w Zespole ds. obsługi Funduszu Zdrowotnego i Scentralizowanej części Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Urzędu Miasta Bydgoszczy przy ul. Żmudzkiej 12.

Kontrolujący:

Sławomir Bodak	Głównego Specjalistę Zespołu Audytu i Kontroli - upoważnienie ZAK.0913-3/05
Małgorzata Wujków	inspektor Zespołu Audytu i Kontroli - upoważnienie ZAK.0913-01/05
Wiesława Borakiewicz	podinspektor Zespołu Audytu i Kontroli - upoważnienie KP. III.0913 – 2/05

Termin przeprowadzenia kontroli: od 16.02.2005 r. do 20.05.2005 r.

Zakres kontroli: ocena działalności jednostki i gospodarki finansowej oraz przestrzegania obowiązujących przepisów

Kierownik jednostki Kontrolowanej mgr Anna Bross – Krymer – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 14 w Bydgoszczy

Wpisu w książce „kontrolne zewnętrzne „ dokonano pod nr 6.

Wujków

SPIS TREŚCI

	Str.
Podstawa prawna	3
Przepisy wewnętrzne	3
I. INFORMACJE WSTĘPNE	4
II. RACHUNKOWOŚĆ	7
III. GOSPODARKA KASOWA	18
IV. ŚWIADCZENIA BEZZWROTNE	27
V. POMOC ZWROTNA NA CELE MIESZKANIOWE I REMONT MIESZKANIA	35
A	35
B	77
VI. OŚRODKI WZASOWO-KOLONIJNE	92
VII. KLUBY SENIORA	103

12 Wzrost / 21

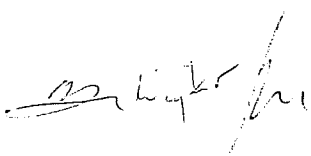
[Signature]

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003r. Nr 118 poz. 1112 – j.t.),
- Ustawa z dnia 23 maja 1991r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001r. Nr 79 poz. 854 – j.t.),
- Ustawa z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996r. Nr 70 poz. 335 – j.t.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002r. Nr 76 poz. 694 – j.t.),
- Zarządzenie Nr 46 Ministra Finansów z dnia 1 sierpnia 1995r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych i gminnych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Ministra Finansów z 1995r. Nr 14 poz. 60),
- Ustawa z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003r. Nr 15 poz. 148 – j.t.),
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2001r. Nr 153 poz. 1752),

Przepisy wewnętrzne:

- Porozumienie zawarte w Bydgoszczy w dniu 7 sierpnia 1996r. pomiędzy Zarządem Miasta Bydgoszczy a Komisją Międzyzakładową Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” oraz Zarządem Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Bydgoszczy,
- Regulamin przyznawania świadczeń z Scentralizowanego Funduszu Świadczeń Socjalnych z 15 czerwca 1999r.
- Regulamin przyznawania zasiłków pieniężnych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli oraz nauczycieli emerytów i rencistów korzystających z opieki zdrowotnej z 15 czerwca 1999r.
- Zarządzenie nr 88/2002 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości,
- Zarządzenie nr 80/03 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 31 marca 2003r. w sprawie nadania regulaminów wewnętrznych Wydziałom Urzędu Miasta Bydgoszczy,

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Niniejsza kontrola jest kontynuacją kontroli przeprowadzonej w dniach od 07.07.2004r. do 30.07.2004r. przez Referat Kontroli Kancelarii Prezydenta w Zespole ds. obsługi Funduszu Zdrowotnego i Scentralizowanej części Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (w dalszej części protokołu Zespole) w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej. Celem jest uszczegółowienie wykazanych uprzednio najpoważniejszych nieprawidłowości i nadużyć.

Zespół został powołany do życia z dniem 01.01.1997r. na podstawie Porozumienia z dnia 07 sierpnia 1996r. zawartego pomiędzy Zarządem Miasta Bydgoszcz i związkami zawodowymi działającymi w szkołach i placówkach oświatowych. Do obsługi Zespołu zatrudniono cztery osoby:

- Pani [ ] – starsza księgowa, a od 01.02.2001r. główna księgowa
- Pani [ ] - kasjer – ½ etatu i referent – ½ etatu, a od 01.02.2001r. kierownik gospodarczy.
- Pani [ ] (nazwisko panieńskie [ ]) - referent w pełnym wymiarze godzin, z dniem 01.02.2001r. samodzielny referent.
- Pani [ ] - księgowa w pełnym wymiarze godzin, z dniem 01.02.2001r. specjalista.

Nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem Zespołu od chwili powołania tj. od 1997r. sprawował Wydział Oświaty Urzędu Miasta Bydgoszczy (do 31.03.1999r.), następnie Wydział Oświaty i Wychowania (do 12.12.2002r.), po 13.12.2002r. Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy (zwane dalej Wydziałem).

Przeprowadzona w 2004r. kontrola wykazała szereg bardzo poważnych nadużyć, których dopuścili się ww. pracownicy.

Na mocy porozumienia stron z dniem 08.09.2004r. rozwiązano umowę o pracę z panią [redacted], a 22.09.2004r. z panią Aliną Przybylską.

Z panią [redacted] i panią [redacted] rozwiązano umowę o pracę z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia z dniem 31.12.2004r. W okresie wypowiedzenia obie panie przebywały na zwolnieniu lekarskim.

Osobą sprawującą nadzór formalny i merytoryczny nad działalnością jednostki jest od dnia 11.10.2004r. pani A [redacted] K [redacted] Dyrektor SP nr 14 (załącznik nr I/1).

Nadzór ten jest sprawą kontrowersyjną, bowiem pani Dyrektor jako osoba odpowiedzialna za gospodarkę finansową Zespołu nie ma pełnej możliwości dysponowania rachunkami bankowymi, na które wpływają środki finansowe niezbędne do funkcjonowania jednostki. Są to, bowiem rachunki pomocnicze Urzędu Miasta Bydgoszczy i Pani Dyrektor została ustanowiona przez Skarbnika Miasta pana P [redacted] A [redacted] i Z-cę Dyrektora Wydziału Budżetu i Finansów T [redacted] J [redacted] pełnomocnikiem.

Dodatkowo Zespół posługuje się REGONEM i NIPem (przy sporządzaniu deklaracji podatkowej do Urzędu Skarbowego) Urzędu Miasta (załącznik nr I/2). Należy, więc stwierdzić, że nadal pozostaje w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta.

Obowiązki Głównego Księgowego Zespołu w wymiarze 1/2 etatu pełni od 01.10.2004r. do 30.09.2005r. pani [redacted].

Ponadto w Zespole zatrudniono następujące osoby:

- [redacted] z dniem 01.10.2004r. na czas określony do dnia 31.12.2005r. na stanowisku specjalisty do spraw administracyjnych,
- [redacted] z dniem 01.11.2004r. na czas nieokreślony na stanowisku kierownika gospodarczego do spraw administracyjnych,

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

- z dniem 01.01.2005r. na czas nieokreślony na stanowisku kierownika gospodarczego do spraw finansowych,
- z dniem 01.03.2005r. na czas określony do dnia 31.12.2005r. na stanowisku kierownika gospodarczego do spraw socjalnych
- od dnia 01.11.2004r. na czas nieokreślony na stanowisku kierownika gospodarczego do obsługi administracyjnej związku zawodowego. Miejscem wykonywania pracy jest Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „SOLIDARNOŚĆ” w Bydgoszczy ul. Sowińskiego 5.
- Na okres od 01.01.2005 do 30.06.2005r. podpisano umowę o dzieło z

Rachunek bankowy

Dla potrzeb Zespołu w dniu 21.04.1998r. został otwarty rachunek bankowy nr 10 1320 1117 2040 1010 2000 0001 prowadzony w Banku Pocztowym S.A.

Jest to rachunek pomocniczy Urzędu Miasta Bydgoszczy - Zespołu ds. Obsługi Funduszu Świadczeń Socjalnych, na którego prowadzenie umowę zawarli:

- [REDACTED] Dyrektor Wydziału Finansowego
- [REDACTED] Skarbnik Miasta

Upoważnionymi (pełnomocnikami) do dysponowania rachunkiem zostali:

a) pracownicy Zespołu:

- [REDACTED] Główna Księgową
- [REDACTED] Specjalista

b) pracownicy Wydziału Edukacji i Sportu:

- [REDACTED] Podinspektor Referatu Ekonomicznego
- [REDACTED] Podinspektor Referatu Ekonomicznego

Z dniem 22.12.2004r. Na wniosek Urzędu Miasta Bank Pocztowy S.A. zmienił kartę wzorów podpisu. Wykreślono panią [REDACTED] wniosek o unieważnienie

Wojcik / 11

[Handwritten signature]

podpisu z dnia 16.09.2004r.) i

Wpisano A [REDACTED] B [REDACTED] -K [REDACTED] i

załącznik nr I/3).

Bank Pocztowy S.A. dnia 04.01.2005r. otworzył konto dodatkowe przeznaczone na wypłaty funduszu zdrowotnego o numerze: 80 1320 1117 2040 1010 2000 0002 (załącznik nr I/4).

II. RACHUNKOWOŚĆ

Pierwsza kontrola przeprowadzona w 2004 roku wykazała, że ewidencja prowadzona w Zespole narusza zasady rachunkowości a więc wyklucza stwierdzenie jej rzetelności.

W szczególności ewidencja analityczna (stanowiąca uszczegółowienie zapisów księgi głównej), prowadzona dla rozrachunków z pożyczkobiorcami nie spełnia żadnych z wymogów określonych ustawą.

W Zespole prowadzi się dwa rodzaje ewidencji analitycznej:

1. dla pracowników czynnych zawodowo – ręcznie prowadzone kartoteki w podziale na jednostki oświatowe. W kolejnym podziale na imienne kartoteki dla poszczególnych pożyczkobiorców.

W kontroli ustalono:

- zapisy dotyczące wypłat pożyczek zawierają słowo „pożyczka” i kwotę pożyczki. Nie określono rodzaju dowodu, na podstawie którego dokonano zapisu. Nie wiadomo zatem, czy wypłat dokonano gotówką, czy też przelewem. **Co więcej nie wpisano dat wypłat pożyczek,**
- we wszystkich innych zapisach (także dotyczących wpłat rat pożyczek) podano datę dnia i miesiąca operacji (wpłaty). Nie podano natomiast roku operacji,
- nie zamyka się ksiąg pomocniczych (kartotek) na ostatni dzień roku obrotowego (kalendarzowego), nie podlicza się ich obrotów. Nie oznacza

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

się roku obrotowego. Nawet nie oddziela się lat poprzez ich odkreślenie. Na podstawie tak prowadzonych kartotek niemożliwy do ustalenia jest rok zdarzenia (zapisu) tzn. wypłaty pożyczki i spłaty rat.

- kartoteki, które na skutek takich (wyżej wymienionych) „zapisów”, wykazują saldo zerowe odkłada się. Nie dokonuje się na nich ewidencji następnej pożyczki, także takiej, która została wypłacona w roku spłaty poprzedniej. Dla każdej kolejnej pożyczki tego samego pożyczkobiorcy zakłada się oddzielną imienną kartotekę.

Ustawa o rachunkowości nakłada obowiązek sporządzania na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (ostatni dzień roku kalendarzowego) zestawienia sald wszystkich ksiąg pomocniczych (kartotek) i uzgodnienia ich z saldami kont księgi głównej. **Kontrolujący ustalili, że takich zestawień i uzgodnień przez cały okres funkcjonowania Zespołu nie sporządzało się.** W dokumentacji Zespołu znajdowało się zestawienie sporządzone przez byłą Główną Księgową na koniec grudnia 2003 r. Zostało one sporządzone w podziale na grupy jednostek oświatowych (np. Przedszkola, Zespoły Szkół itp.). Podczas pierwszej kontroli przeprowadzonej w 2004 r. takiego zestawienia nie było. Dopiero na żądanie kontrolujących zostało sporządzone. Dokonano w nim nieco innego podziału na grupy. Jednak w żadnym z tych zestawień nie wyspecyfikowano zadłużeń poszczególnych pożyczkobiorców.

W obydwu zestawieniach łączne saldo nie jest zgodne z saldem księgi głównej o kwotę 1.007.471 zł. Była Główna Księgową na potrzeby pierwszej kontroli pisemnie wyjaśniła, że różnice te dotyczą mylnie zaksięgowanych wpłat na kwotę 529 zł. oraz wypłaconych w grudniu 2003 r. pożyczek, które nie zostały zaksięgowane na kartach imiennych poszczególnych pożyczkobiorców. Z wyjaśnienia tego wynika, że wypłata pożyczek ewidencjonowana jest zbiorczo, (często w jednej pozycji dla kilkudziesięciu i

B. Wójcik

[Signature]

więcej pożyczkobiorców) w księdze głównej, natomiast ewidencja na kartach imiennych prowadzona jest nawet z kilkumiesięcznym opóźnieniem.

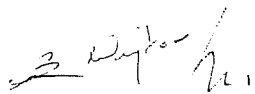
Na podstawie powyższych ustaleń można stwierdzić, że zapisy kont pomocniczych (kartotek imiennych), prowadzonych dla pracowników czynnych zawodowo nie stanowią uszczegółowienia i uzupełnienia księgi głównej. Nie można na ich podstawie stwierdzić, czy prowadzona jest ewidencja wszystkich wypłaconych pożyczek. Zanizone na koniec 2003 r. o ok. 1 mln zł. kartoteki imienne w stosunku do faktycznie dokonanych wypłat budzą ogromny niepokój.

Ponadto w całym okresie funkcjonowania Zespołu (tzn. przez 8 lat) nie przeprowadzano inwentaryzacji należności. Nie potwierdzano z jednostkami oświatowymi zadłużeń pożyczkobiorców.

Na potrzeby tej kontroli Dyrektor mgr A. B. zwróciła się do jednostek oświatowych z prośbą o przysłanie sald (zadłużeń) pożyczkobiorców (pracowników tych jednostek) według stanu na dzień 30.06.2004 r. Nie uzgodniono tych wykazów z ewidencją prowadzoną w Zespole. Główna Księgowa oraz Dyrektor złożyli w dniu 19.05.2005 r. pisemne oświadczenie, w którym stwierdzili, że ujawnione podczas kontroli nieprawidłowości a także stan księgowania uniemożliwia dokonanie uzgodnień (załącznik nr II/2).

2. dla emerytów i innych pracowników z którymi wygasł stosunek pracy – prowadzona przy pomocy komputera w arkuszu kalkulacyjnym „excel” w podziale na imienne wykazy pożyczkobiorców.

Przepisy ustawy o rachunkowości stawiają określone wymagania, które muszą spełnić systemy informatyczne księgowości, poprzez stosowanie zabezpieczeń chroniących dane księgowe przed zmianą ich treści, zniszczeniem. Księgi rachunkowe prowadzone przy użyciu komputera powinny czynić zadość w szczególności następującym wymaganiom:

- automatycznego numerowania stron z oznaczeniem pierwszej i ostatniej oraz sumowania na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym (kalendarzowym),
- zapewnienia kontroli ciągłości zapisów oraz przeniesienia obrotów i sald,
- zapewnienia trwałości zapisów (raz zapisane dane nie mogą ulec skasowaniu lub modyfikacji) oraz ochrony przed ich ukryciem,
- prostowania błędnego zapisu wyłącznie drogą wprowadzenia do ksiąg (kartotek) dowodu korygującego.

Arkusz kalkulacyjny „excel” nie jest programem księgowym, nie spełnia wymogów ustawy o rachunkowości. Każdy użytkownik tego arkusza jest sam sobie programistą. Sam ustala i opracowuje zasady wprowadzania danych, działań arytmetycznych. Każdą funkcję arytmetyczną może zmienić, dostosować do aktualnych swoich potrzeb. Manipulacje mogą być dokonywane w różnych kierunkach, nie pozostawiając żadnych śladów. Zatem wpisy mogą być zmieniane a nawet usuwane.

**Ewidencję pożyczkobiorców w arkuszu „excel” prowadziła
Sama również opracowała zasady jego działania.**

W kontroli ustalono:

- nie określano dat wypłat pożyczek, rodzaju dowodu księgowego na podstawie którego dokonywano zapisów, nie wpisywano tekstu operacji,
- nie wpisywano roku dokonania operacji (wypłat pożyczek, spłat rat), nie oznaczano w „arkuszu” w ogóle roku,
- nie podliczano obrotów, nie zamykano „arkusza” na ostatni dzień roku obrotowego (kalendarzowego),
- część zapisów, to wpisane kwoty, bez podania jakichkolwiek innych danych.

Także salda pożyczkobiorców prowadzone w arkuszu „excel” (podobnie jak kartoteki prowadzone dla pracowników czynnych zawodowo) nie były na koniec roku zestawiane i uzgadniane z saldem konta księgi głównej.

Pierwsze zestawienie sald sporządzono dopiero na potrzeby pierwszej kontroli przeprowadzonej w lipcu 2004 r. Zostało ono sporządzone przez [REDAKTED] na arkuszu kalkulacyjnym „excel”. Arkusz ten nie jest trwale połączony z poszczególnymi „kartami – saldami”, nie stanowi ich podliczenia. Salda w rubryki arkusza wpisano ręcznie.

W rubrykach grudnia 2002 r. i stycznia 2003 r. wpisano słowa „nieznani” i obok tych słów kwoty:

- grudzień 2002 r. zł. 22.049,40
- styczeń 2003 r. zł. 24.457,58

Kontrolującym nie udało się ustalić ich znaczenia.

Także to zestawienie nie jest zgodne z kontem księgi głównej, jest niższe o kwotę 57.000 zł. Co więcej nie podlicza się w „arkuszu” obrotów a więc nie można stwierdzić czy salda poszczególnych pożyczkobiorców rzetelnie przedstawiają ich zadłużenie.

[REDAKTED] na zestawieniu dopisała długopisem „ Różnicę stanowią pożyczki XII 2003” (załącznik nr II/3).

Obecny pracownik Zespołu Pani [REDAKTED] złożyła kontrolującym pismo, w którym oświadczyła, że w arkuszu „excel” przy niektórych nazwiskach występują zakładki i oznakowania autorstwa [REDAKTED]

Oświadczyła również „ Celowość stosowania powyższych oznaczeń nie jest znana” (załącznik nr II/4).

Na potrzeby kontroli sporządzono wydruki prezentujące zadłużenia poszczególnych pożyczkobiorców na dzień 30.06.2004 r. Imienne salda zadłużeń zestawiono w porządku alfabetycznym. Nadano im numery kolejne w

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

ten sposób, że każda litera alfabetu posiada swoją odrębną, rozpoczynającą się od numeru pierwszego, numerację. Kontrolujący stwierdzili, że część ponumerowanych pozycji (wierszy) nie zawiera żadnego wpisu. Kolejne wiersze, z kolejną następującą po wierszach pustych numeracją, posiadają wpisy (załącznik nr II/15).

Powyższe ustalenia wskazują na to, że część zapisów została skasowana, przy czym zapomniano o dokonaniu zmian w numeracji.

W kontroli ustalono, że w ewidencji występują zadłużenia pożyczek wypłaconych jeszcze w latach 1997 – 1999. Niektóre z pożyczek nie są spłacane od 1999 r., przy innych nie wniesiono żadnej wpłaty. Przez 8 lat (w całym okresie funkcjonowania Zespołu) nie wysyłano ponagień, do osób zalegających ze spłatami rat pożyczek.

Na zapytanie kontrolujących, dlaczego obecnie nie wysyła się do pożyczkobiorców i poręczycieli wezwań do zapłaty zaległych rat pożyczek, Dyrektor mgr A. B. – K. pisemnie oświadczyła „*Oświadczam, że zgodnie z odpowiedzią na zalecenia pokontrolne, przedstawione Dyrektorowi Wydziału Edukacji i Sportu w piśmie z dnia 16 grudnia 2004 termin opracowania (przy współpracy z pracownikami WeiS) i wszczęcia procedur windykacyjnych został ustalony do końca czerwca 2005 roku*” (załącznik nr II/5).

Pierwszą kontrolę w Zespole przeprowadzono w lipcu 2004 r. Wykazała ona bardzo poważne nieprawidłowości. Przedstawiono i omówiono je z Dyrektorem Wydziału, podczas podpisywania i przekazywania protokołu z kontroli.

Wysłane pożyczkobiorcom i poręczycielom wezwania do zapłaty zaległości, wniosłyby wiele wyjaśnień i ustaleń stanów rzeczywistych zadłużeń. Podkreślić przy tym należy, że w żadnym roku nie przeprowadzono w Zespole inwentaryzacji w żadnym zakresie, w tym również inwentaryzacji należności w

formie potwierdzeń z pożyczkobiorcami ich zadłużeń. Te ustalenia znalazły się również w protokole z kontroli przeprowadzonej w lipcu 2004 r. **Dlatego też zdziwienie budzi niefrasobliwość Dyrektora Wydziału, jego zgoda na odkładanie na okres całego roku, bardzo ważnych, mogących wnieść wiele wyjaśnień procedur.**

Dyrektor A. B. [REDACTED] – K. [REDACTED] w dniu 10.02.2005 r. skierowała do Dyrektora Wydziału pismo, w którym m. in. poinformowała „**Jednocześnie stwierdzono, że od 2001 roku do lipca 2004 roku nie są rozksięgowane spłaty na kwotę 117.516,46 zł.**” oraz „**Wpłaty te zaksięgowane są w dotychczas stosowanym programie księgowym opracowanym przez pracownika zespołu – p. jako tzw. „minusy” i dotyczą one ok. 1000 osób.**” (załącznik nr II/6).

Kontrolujący ustalili, że „program księgowy” , na który powołano się w powyższym piśmie, to oddzielny arkusz „excel”, będący wykazem nazwisk i kwot. Trudno też, przy tak prowadzonej ewidencji, jednoznacznie stwierdzić, czy kwoty te nie zostały już wcześniej „zaksięgowane” (przypisane pożyczkobiorcom jako spłaty ich rat).

Ponadto w kontroli ustalono:

a) Do ewidencji analitycznej wnoszono, bez podania numeru dokumentu, kwoty i „księgowano” je jako wpłaty rat pożyczek. **Nie były one faktycznie wpłacone. Zmniejszały nieprawnie zadłużenia pożyczkobiorców (falszowały stan rzeczywistych zadłużeń).**

Dopisywano także kwoty niewiadomego pochodzenia, które zwiększały zadłużenia pożyczkobiorców. Były to znaczne kwoty, które jednorazowo, jednej osobie, zwiększały stan zadłużeń od 500 zł. do ok. 3.500 zł.

Pracownicy Zespołu sporządzili za okres od 2001 r. do czerwca 2004 r. zestawienia tych „księgowan” (załącznik nr II/7). Wyspecyfikowano w nim

wniesione „fałszywe” wpłaty (zmniejszenia zadłużeń) na ok. 25 tys. zł. oraz „fałszywe” przypisy (zwiększenia) zadłużeń na kwotę ok. 24 tys. zł. Biorąc pod uwagę ilość osób korzystających z pożyczek oraz sposób prowadzenia ewidencji (ok. 6 tys. pracowników czynnych zawodowo i ok. 2,6 tys. emerytów), kwota wpisów ogółem może być znacznie wyższa.

b) Umorzeń pożyczek dokonywano na podstawie złożonych w Zespole pism, w których rodzina, poręczyciele, także sami pożyczkobiorcy, zwracali się z prośbą o umorzenie niespłaconych pożyczek. Na okoliczność umorzeń nie sporządzano protokołu z posiedzenia komisji. Akceptację umorzeń miały stanowić dokonane na wnioskach (prośbach) o umorzenie odręczne adnotacje „zgoda na umorzenie”, „pozytywnie” itp., pod którymi złożono nieczytelnie podpisy przez trudne do ustalenia osoby. Niektóre z pism nie akceptowano żadnym podpisem. (załączniki nr II/8, II/9).

Na potrzeby kontroli sporządzono zestawienie dokonanych w latach od 2000 roku do 30. 06.2004 r. umorzeń (załącznik nr II/10).

Kontrolujący na podstawie zestawienia dokonali następującego podziału:

- umorzenie na skutek zgonu pożyczkobiorcy	zł. 56.453,76
- umorzenie na skutek kradzieży i trudnej sytuacji materialnej	zł. 6.020,00
- umorzenie na skutek zaginięcia pożyczkobiorcy	zł. 2.208,00
- umorzenie ze względu na zły stan zdrowia	zł. 1.760,00
- umorzenie kwot wykazanych w pismach sporządzonych przez pracownika	zł. 6.239,37

-----
razem zł. 72.681,13

Szczególny niepokój budzą pisma z prośbą o umorzenie pożyczek napisane przez pracownika Zespołu . Są to imienne specyfikacje, w których obok nazwiska wpisano kwoty, niekiedy duże, sięgające w dwóch

przypadkach nawet do ok. 2 tys. zł. Nie podano na pismach przyczyn umorzeń (załączniki nr II/11, II/12).

Kontrolujący ustalili, że w niektórych przypadkach umorzono w księdze głównej kwoty wyższe niż wynika to z rzeczywistych (wykazanych w imiennej ewidencji) zadłużeń.

Przykładem takim są umorzenia, prezentowane poniżej przez tabelę

Nazwisko i imię pożyczkobiorcy	Rok umorzenia	Kwota zadłużenia	Kwota umorzona
...	2002	115,00	400,00
...	2002	748,00	1.936,00
...	2003	792,00	1.584,00
...	2003	968,00	2.100,00
...	2004	1.380,00	2.380,00
Razem		4.003,00	8.400,00

Z tabeli wynika, że w księdze głównej umorzono obciążając ZFŚS kwotę 8.400 zł. Z imiennych kartotek („arkuszy”) umorzono (zdjęto) natomiast kwotę 4.003 zł. tj. w wysokości rzeczywistych zadłużeń wymienionych w tabeli pożyczkobiorców. Przy tak prowadzonej rachunkowości niemożliwym jest ustalenie pożyczkobiorców, którym zmniejszono zadłużenie o pozostałą kwotę 4.397 zł. (tj. o kwotę stanowiącą różnicę między księgą główną a ewidencją analityczną – imienną) . Nie można też stwierdzić, czy kwota ta została w ogóle na imiennych kartotekach - „arkuszach” zaksięgowana. Ponadto umorzone w 2004 r. zadłużenie (poz.1 w załączniku nr II/10) w kwocie 1.151,23 zostało zaksięgowane tylko w księdze głównej, natomiast w ewidencji imiennej w dalszym ciągu zadłużenie występuje.

Ewidencja analityczna (imienna) winna stanowić uszczegółowienie i uzupełnienie kont księgi głównej. Salda tych ewidencji muszą być sobie równe. Wyżej przedstawione działania świadczą o celowym zaniżaniu salda konta księgi głównej, służącego do wykazania łącznego (w jednej kwocie) zadłużenia wszystkich pożyczkobiorców. Zatem w ślad za nieprawym zaniżeniem konta księgi głównej, mogło nastąpić zaniżenie lub nawet skasowanie (z ewidencji analitycznej) nieprawnie wypłaconych pożyczek. Ze względu na brak kontroli w całym okresie funkcjonowania Zespołu trudno ustalić zakres takich działań.

Zapisów w księdze głównej dokonuje się w jednej zbiorczej pozycji obejmującej kilkadziesiąt zdarzeń, na kwoty osiągające (w jednym zapisie) nawet kilkaset tysięcy złotych (niekiedy do 1 mln. zł.). Często pojedynczy zapis, w jednej kwocie dotyczy wypłaconych pożyczek zwrotnych, świadczeń bezzwrotnych i innych operacji. W rubryce dotyczącej treści operacji wpisywano stale te same wyrazy „wyciąg bankowy” lub „raport kasowy”. Nie podawano opisu operacji. Niemożliwe zatem staje się ustalenie, czy w prawidłowych kwotach dokonano wpisów:

- na konto prowadzone w celu ewidencji zwrotnych pożyczek,
- bezpośrednio w ciężar funduszu – wypłata świadczeń bezzwrotnych.

Taką wiedzę można uzyskać dopiero po szczegółowej analizie dokumentów źródłowych.

Wpisów do ewidencji analitycznej dokonuje się po upływie nawet kilku miesięcy. Ewidencja ta stanowi odrębnie prowadzone dwa rodzaje (dwie grupy) kartotek. Nie jest ona trwale związana z księgami syntetycznymi. Co więcej nigdy przez osiem lat nie była uzgadniana z księgą główną. Nie przeprowadzono także inwentaryzacji, w tym w formie potwierdzeń zadłużeń pożyczkobiorców.

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

Stwarza to możliwości dokonywania wszelkiego rodzaju manipulacji, takich jak kasowanie uprzednio dokonanych zapisów i innych fałszerstw ewidencji. Opisane przypadki w tym rozdziale a także w rozdziale V świadczą o tym, że pracownicy Zespołu dopuszczali się takich fałszerstw, często prawdopodobnie w celu osiągnięcia korzyści.

Dodatkowo pracownicy Wydziału Edukacji i Sportu, sprawujący nadzór nad Zespołem (niekiedy zatrudnieni dodatkowo – równolegle w jednostce oświatowej), wykorzystywali swoje stanowisko, łamali przepisy regulaminu, wymuszali przyznanie pożyczek sobie, osobom powiązanim z nimi rodzinnie, osobom nieuprawnionym. Spłaty tych pożyczek następowały nieterminowo, w wielu przypadkach na skutek przeprowadzonej obecnie kontroli (przypadki opisano w rozdziale V.B). Można zatem przypuszczać, że brak kontroli ze strony Wydziału (przeprowadzanie okresowych kontroli, w tym finansowych, jest zadaniem Wydziału) w całym okresie działalności Zespołu, znacznie przyczynił się do powstania nadużyć.

Kontrola przeprowadzona w lipcu 2004 r. ustaliła, że przez 7 lat nie sporządzano bilansu. Pierwszy bilans sporządzono na ostatni dzień 2004 r.

Wykazano w nim następujące dane:

Aktywa

- należności krótkoterminowe (pozostałe należności)	12.325.216,96
- środki pieniężne na rachunkach bankowych	5.415.984,32

Suma aktywów	17.741.201,28
---------------------	----------------------

Pasywa

- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	17.741.201,28
--	---------------

Suma pasywów	17.741.201,28
---------------------	----------------------

Do bilansu załączono pismo, informujące Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu, że „bilans Zespołu ds. Funduszu Świadczeń Socjalnych na dzień 31.12.2004 r. został sporządzony na podstawie wyłącznie kont syntetycznych zaksięgowanych w księdze głównej”(załącznik nr II/13).

Dodatkowo na potrzeby kontroli Główna Księgowa złożyła pisemne oświadczenie, w którym stwierdziła „Obejmując stanowisko gł. księgowej od 1-go X. 2004 roku stwierdziłam że, stan konta bankowego potwierdzony wyciągiem bankowym jest zgodny z księgą syntetyczną co wskazuje że wszystkie operacje księgowe zostały zaksięgowane”. W dalszej części pisma oświadczyła, że „ wyrywkowa analiza kart imiennych pożyczkobiorców wykazała wiele nieprawidłowości...” oraz że nie może stwierdzić „...że karty analityczne są zgodne z kontem syntetycznym zadłużeń z tytułu udzielenia wszystkich pożyczek” (załącznik nr II/14).

III. GOSPODARKA KASOWA

Pogotowie kasowe w jednostce kontrolowanej w wysokości 30.000 zł zatwierdziła w dniu 12.07.2004r. z datą wsteczną od 16.01.2004r. Zastępca Dyrektora Wydziału M [REDACTED] S [REDACTED]. Wcześniej obowiązywało pogotowie kasowe w wysokości 5.000 zł.

Kontrola ustaliła, że w Zespole sporządza się raporty kasowe w dwóch egzemplarzach. Oryginał przechowuje się wraz z dokumentami źródłowymi w segregatorach, kopie w bloku raportów. Zapisy w raporcie kasowym powinny następować w dniu dokonania operacji. Pod każdym raportem obowiązkowo muszą znaleźć się dowody przychodu i rozchodu gotówki stanowiące podstawę wpisu do raportu. W jednostkach o niewielkich obrotach gotówkowych dopuszcza się możliwość obejmowania raportami kasowymi wpływów i wypłat za kilka dni (tydzień, dekada) jednak nie rzadziej niż na koniec każdego

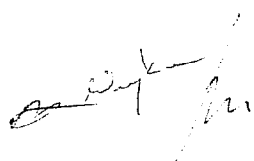
miesiąca. Pracownicy Zespołu żadnego z wyżej wymienionych obowiązków nie dopełnili. ?!

W jednostce kontrolowanej znajdują się raporty kasowe, w których:

- Rejestrowano operacje nawet z kilku miesięcy.
- Wypłaty gotówki ujmowano w raporcie zbiorczą kwotą podając w treści jedynie numery list.
- Pod raport kasowy nie dołączano dowodów dokumentujących wypłatę gotówki.
- Listy wypłat znajdują się w osobnych segregatorach. Nie są opisane pod względem formalno-merytorycznym. Brak na nich również zatwierdzenia do wypłaty przez osobę uprawnioną. Bardzo często podpisy osób potwierdzających pobór gotówki są nieczytelne. Nie można na ich podstawie jednoznacznie stwierdzić, komu wypłacono środki pieniężne.

Analiza m.in. list wypłat nr 20A/2003, 20B/2003, 21/2003, 21A/2003, 20/2004, 21/2004, 22/2004 wykazała, że pracownica sporządzająca raport wpisuje do niego wypłaty wybiórczo, według własnego uznania i potrzeb. Nie zapisuje w nich wszystkich rzeczywiście dokonanych w danym dniu wypłat. Sama na listach wpisuje datę wypłaty. Pobierający gotówkę składa na liście tylko swój podpis. Świadomie więc manipuluje datami wypłat, aby ukryć niedobory gotówki w kasie.

Wskazuje na to przeprowadzona przez kontrolujących w dniu 08.07.2004r. inwentaryzacja czeków i środków pieniężnych w kasie. Wykazała ona niedobór gotówki w wysokości 416,50 zł. Nie został on zaewidencjonowany w księgach rachunkowych i rozliczony. Co więcej kontrola przeprowadzona w Zespole w dniach od 08.09-06.10.2004r. nie podniosła w swoim protokole faktu przeprowadzenia w dniu 08.07.2004r. inwentaryzacji (zarządzonej przez kontrolujących) gotówki i druków ścisłego zarachowania (czeków). Ustalenia zawarte w protokole z dnia 24.11.2004r. spisano tak, jakby inwentaryzacji w ogóle nie przeprowadzono.

W księdze głównej Zespołu zaksięgowano tylko przychody i rozchody ujęte w przedinwentaryzacyjnym raporcie kasowym nr 4/2004 za okres od 01.07.2004r. do 08.07.2004r. jedną operacją „raport kasowy nr 4/2004” w dniu 08.07.2004r.

Kontrola przeprowadzona w lipcu 2004r. zwróciła szczególną uwagę na zarejestrowane w ww. raporcie kasowym listy wypłat nr 20/2004, 21/2004, 22/2004 dotyczących zapomogi losowej. Dokonana przez kontrolujących szczegółowa analiza tych list wykazała wówczas, że kasjerka w raportach kasowych wpisała wyższe o 5.950 zł kwoty wypłat od rzeczywiście dokonanych.

Obecna kontrola jeszcze raz zbadała powyższe listy. Porównała kserokopie list potwierdzone za zgodność z oryginałem w dniu 09.07.2004r. przez pracownika Zespołu z oryginalnymi listami znajdującymi się w Zespole. Stwierdziła, że pracownicy Zespołu prawdopodobnie po zakończeniu lipcowej kontroli „przetwarzali” dokumenty, aby ukryć wykazane niedobory gotówki.

- Na liście 20/2004 po 08.07.2004r. uzupełniono podpisy osób pobierających gotówkę. Wyrównano w ten sposób wypłacone, a niepotwierdzone podpisem pobierającego gotówkę 200 zł.
- Na liście 21/2004 wyrównano niedobór gotówki w wysokości 150 zł w wypłatach po inwentaryzacji. Na oryginale listy już po kontroli uzupełniono podpis [redacted] (poz. 137 na liście). Z listy wynika, że wypłacono jej zapomogę losową w wysokości 150 zł w dniu 12.01.2004r. tj. prawie pół roku przed posiedzeniem komisji socjalnej. Na potwierdzonych w 2004r. za zgodność kopiach w poz. 137 brak pokwitowania odbioru świadczenia. Dodatkowo stwierdzono, że w dniu 01.07.2004r. wypłacono zapomogę losową w wysokości 150 zł pani [redacted]. Pobór gotówki pokwitował pan [redacted]. Pani [redacted] zmarła 16.04.2004r.
- Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku listy 22/2004. Została ona utworzona na łączną kwotę 255.840 zł. Kontrola przeprowadzona w lipcu

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

2004r. stwierdziła niedobór gotówki na kwotę 5.600 zł. W raportach kasowych wpisano następujące wypłaty:

➤ 3/2004	234.290 zł
➤ 4/2004	<u>2.930 zł</u>
	237.220 zł

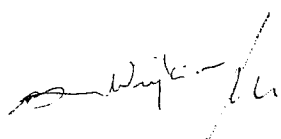
Według raportu z listy nie wypłacono 18.620 zł. W rzeczywistości na liście brakowało potwierdzenia pobrania świadczenia na kwotę 24.220 zł. Obecnie kontrola stwierdziła brak podpisu tylko jednej osoby, której przyznano zapomogę w wysokości 250 zł. Wszystkie inne podpisy zostały uzupełnione. W kilku przypadkach potwierdzono nawet pobranie gotówki w dniu 13.02.2004r., a więc znowu przed posiedzeniem komisji socjalnej (załącznik nr III/1).

Są to ewidentne przykłady fałszowania dokumentów mające na celu ukrycie popełnionych nadużyć.

Ponadto kontrola ustaliła, że w dokumentacji znajdują się listy wypłat o tym samym numerze. Przykładem są dwie listy o numerze 26/2004. Obie dotyczyły wypłaconych pożyczek. Jedna opiewała na kwotę 20.000 zł (szczegółowy opis w rozdziale V.A.4) i została zarejestrowana w raporcie kasowym nr 4/2004, druga na kwotę 7.000 zł. zapisano w raporcie 5/2004.

Kontrolujący porównali uwierzytelnioną za zgodność z oryginałem w dniu 09.07.2004r. kserokopię raportu kasowego nr 4/2004 z oryginałem znajdującym się w dokumentach księgowych Zespołu i stwierdzili m.in. że do listy 26/2004 dopisano literę A. Jest to kolejny dowód poprawiania dokumentów źródłowych po zakończeniu kontroli przeprowadzonej w lipcu 2004r. Co więcej oryginał tego raportu różni się od kopii pozostawionej w bloku raportów w kasie pancernej (kopie raportu stanowią załącznik nr III/2).

Na oryginale raportu dokonano następujących poprawek:

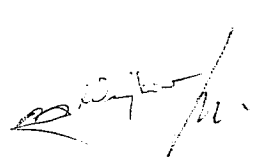

- przekreślono datę sporządzenia raportu i zaparafowano poprawkę (podpis nieczytelny)
- przekreślono nr czeku 0611238 i wpisano 0611240, na lewym boku raportu napisano: „poprawiono 15.09.2004.
- do listy nr 26/2004 dopisano literę A
- uzupełniono podpis osoby sprawdzającej

Na kopii raportu kasowego nr 4/2004 pozostawionej w bloku raportów skreślono nr czeku 0611238 i wpisano 0611240. Po prawej stronie raportu widnieje adnotacja: „poprawiono 13.09.2004r. B. S██████████ Urząd Miasta. Poprawki tej dokonała osoba kontrolująca w trakcie kontroli przeprowadzonej we wrześniu 2004r. Jednak w protokole z kontroli nie opisano powodu jej dokonania.

Wspomniana już inwentaryzacja środków pieniężnych i czeków przeprowadzona w dniu 08.07.2004r. wykazała, że ostatni wykorzystany czek miał numer 0611240. Został zrealizowany w Banku Pocztowym w dniu 01.07.2004r. na kwotę 15.000 zł. Realizacja została potwierdzona wyciągiem bankowym nr 129/04. W raporcie kasowym nr 4/2004 kasjerka pierwotnie wpisała czek o numerze 0611238. Czek ten został ujęty prawidłowo w raporcie kasowym nr 3/2004. Na jego podstawie wypłacono gotówkę z banku w wysokości 30.000 zł w dniu 18.06.2004r.(wyciąg bankowy nr 120/04) Błąd w rk nr 4/2004 skorygowano poprzez przekreślenie błędnego numeru czeku i wpisanie prawidłowego.

Kontrolujący na podstawie raportów kasowych z lat 2002-2004r. ustalili **notoryczne (w każdym raporcie kasowym) przekraczanie ustalonego pogotowia kasowego.** Od dnia 04.01.1999 r. wynosiło ono 5.000 zł. a zgodę na tę wysokość wyraził Zastępca Dyrektora Wydziału Oświaty i Wychowania J██████████ K██████████ Dopiero w lipcu 2004r., w wyniku przeprowadzonej kontroli, a właściwie w trakcie jej trwania, w dniu 12.07.2004r. z datą

wsteczną od 16.01.2004r. Zastępca Dyrektora Wydziału M [redacted]
S [redacted] zatwierdziła zwiększenie pogotowia do 30.000 zł.

Dla udokumentowania powyższej nieprawidłowości w tabeli przedstawiono stan gotówki na koniec okresu zamykającego tylko niektóre raporty kasowe (załącznik nr III/3):

Nr raportu kas.	Okres	Gotówka w kasie na koniec okresu	Kwota przekroczenia pogotowia kasowego
5/2002	07.05-31.05	19.926,87	14.926,87
11/2002	06.11-29.11	26.248,18	21.248,18
1/2003	01.01-31.03	37.895,60	32.895,60
4/2003	01.07-30.10	16.526,86	11.526,86
1/2004	05.01-26.02	20.005,35	15.005,35

Stwierdzono również częste przypadki bezzasadnego (brak istniejącej potrzeby wydatkowania środków) pobierania gotówki z banku.

Analiza raportu kasowego nr 3/2003 (załącznik III/4) obejmującego okres od 02.06.2003r. do 30.06.2003r. wykazała pobór gotówki z banku na podstawie czeków i rozchód gotówki w następujących dniach:

	Przychód	rozchód
- 02.06.2003r.	50.000,00 zł	30,50 zł
- 05.06.2003r.	151.000,00 zł	
- 09.06.2003r.	159.000,00 zł	
- 10.06.2003r.	<u>168.500,00 zł</u>	<u>536,80 zł</u>
	528.500,00 zł	567,30 zł

Stan gotówki z poprzedniego okresu wynosił 18.017,27 zł.

W okresie od 11.06.2003r. do 25.06.2003r. zrealizowano czeki w banku jeszcze na 250.000 zł. Na dzień 30.06.2003r. (największe wypłaty) środki pieniężne w

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

kasie wynosiły 536.714,55 zł. Należy przypomnieć, że pogotowie kasowe w tym okresie ustalono na kwotę 5.000 zł.

Z przedstawionych danych wynika, że pobór przez pracowników gotówki w tak dużych kwotach był bezzasadny. W tej części pozbawił bowiem Fundusz należnych odsetek bankowych. **Co więcej w księgach rachunkowych ukryto ten fakt poprzez zaksięgowanie dopiero na koniec miesiąca jedną kwotą wszystkich wypłat środków pieniężnych z banku.**

Raport kasowy nr 4/2003 (załącznik III/3) jest przykładem obejmującym okres aż 4 miesięcy tj. od 01.07.2003r. do 30.10.2003r. Ujęto w nim pobór gotówki z banku w sposób następujący:

- lipiec	38.000 zł
- sierpień	5.000 zł
- wrzesień	<u>136.000 zł</u>
razem	179.000 zł
- stan gotówki z okresu poprzedniego	22.954,55 zł

Do dnia 25.09.2003r. stan gotówki wzrósł do 77.954,55 zł. Do tego dnia zrealizowano tylko drobne wypłaty (1.518,46 zł). Większe wypłaty miały miejsce dopiero w następnych dniach.

W ewidencji księgowej nie ujęto pobranej z banku gotówki w miesiącach: lipcu, sierpniu i wrześniu. Wpisano ją do ksiąg dopiero w miesiącu październiku w jednej, zbiorczej pozycji. Wyciągi bankowe w tym okresie były księgowane wybiórczo **z pominięciem zrealizowanych czeków gotówkowych. W ten sposób ukrywano fakt podjęcia gotówki z banku.**

Raport kasowy nr 5/2003 (załącznik nr III/5) obejmujący okres od 01.10.2003r. do 28.11.2003r. jest kolejnym przykładem działania na szkodę

Zespołu poprzez bezpodstawne pobieranie gotówki z banku i uszczuplanie należnych funduszowi odsetek.

Stan gotówki za okres poprzedni wyniósł 16.526,86 zł.

W raporcie zaewidencjonowano przychód i rozchód gotówki w sposób następujący:

	Przychód	rozchód
- 05.11.2003	2.000,00 zł	328,53 zł
- 12.11.2003	344.500,00 zł	
- 13.11.2003	70.000,00 zł	
- 17.11.2003	100.000,00 zł	276,03 zł
- 18.11.2003	210.000,00 zł	155.022,50 zł
- 19.11.2003	70.000,00 zł	
- 20.11.2003	70.000,00 zł	
- 21.11.2003	60.000,00 zł	
razem	926.500,00 zł	155.627,06 zł
- 24.11.2003	60.000,00 zł	216.000,00 zł
- 25.11.2003	50.000,00 zł	
- 27.11.2003	10.000,00 zł	
- 28.11.2003		669.536,78 zł

Z powyższego zestawienia wynika, że do dnia 17.11.2003r. nie było potrzeby wypłacania z banku środków pieniężnych. Na wydatki mające miejsce w tym okresie wystarczyły środki pozostałe w kasie. Przekroczyły one dwukrotnie dozwolone pogotowie kasowe.

Raport kasowy nr 3/2004 (załącznik III/6) obejmujący okres od 04.05.2004r. do 30.06.2004r. dokumentuje następujące przychody (pobór z banku) i rozchody gotówki:

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

	Przychód	rozchód
- maj	270.000,00 zł	1.613,87 zł
- 01-16 czerwiec	420.000,00 zł	<u>70.250,00 zł</u>
razem	690.000,00 zł	71.863,87 zł
- 17-30 czerwiec	60.000,00 zł	679.582,00 zł

Gotówka z poprzedniego okresu wynosiła 12.089,25 zł. Z powyższego wynika, że nie było potrzeby pobierania gotówki z banku w maju 2004r. Środki, którymi według raportu dysponował Zespół w zupełności wystarczyły na pokrycie bieżących wydatków (faktury). Główne wypłaty dokonane na podstawie list wypłat miały miejsce dopiero 23 i 30 czerwca 2004r.

Powyżej podano tylko 4 przykłady raportów kasowych dokumentujące nieprawidłowy (bezzasadny) sposób zasilania kasy środkami pieniężnymi pobranymi na podstawie czeku z banku. Był to jednak powszechny sposób działania mający swój początek już w 1997r.

Podejmowanie dużej gotówki z banku i przetrzymywanie jej w kasie przez dłuższy czas (średnio kilkanaście dni), bez uzasadnionej potrzeby, było działaniem na szkodę Zespołu. Pozbawiało jednostkę należnych od wkładów pieniężnych na rachunku bankowym odsetek, które zwiększały Fundusz i mogły wspomóc osoby uprawnione.

Każda wypłata środków pieniężnych z banku była zapisywana w raporcie kasowym. Jak już wspomniano w raportach zapisywano operacje gotówkowe obejmujące okres jednego miesiąca, a często nawet kilku miesięcy. W tym czasie kilkakrotnie wypłacano gotówkę z banku. Każda operacja zarówno gotówkowa jak i bezgotówkowa powodująca ruch środków pieniężnych na rachunku bankowym jest potwierdzona wyciągiem bankowym. Stwierdzono

jednak często wybiórcze ewidencjonowanie wyciągów bankowych w księgach rachunkowych. Zrealizowane czeki gotówkowe z całego okresu objętego raportem kasowym księgowano zbiorczo jedną kwotą. **Powodowało to zafalszowanie rzeczywistości, bowiem stan środków pieniężnych na rachunku bankowym wykazany w księgach Zespołu był wyższy niż faktyczny, potwierdzony przez bank wyciągiem bankowym.** Nasuwa się zatem przypuszczenie, że taki sposób manipulowania rzeczywistymi danymi miał na celu ukrycie m.in. faktu podjęcia gotówki z banku. Takiemu działaniu sprzyjał całkowity brak nadzoru ze strony Wydziału. Co więcej umożliwiał powstawanie coraz to większych nadużyć, których rozmiar trudno ocenić.

IV. ŚWIADCZENIA BEZZWROTNE

Jednym z przedmiotów wspólnej działalności socjalnej są świadczenia bezzwrotne wypłacane uprawnionym emerytom i rencistom.

Kontrolą objęto przyznane w 2003 r. dofinansowanie do wypoczynku tzw. „wczasy pod gruszą”.

Na okoliczność przyznania w 2003 r. przez komisję socjalną dofinansowania do „wczasów pod gruszą” sporządzono następujące protokoły:

- protokół nr 7/2003 od 15.10.2003 r. do 21.10.2003 r. – brutto   zł. 909.520
- protokół nr 10/2002 z dnia 19.11.2003 r. – brutto   zł. 37.420

-----
razem protokoły brutto   zł. 946.940

1. Protokół nr 7/2003 – sporządzono do niego listę wypłat nr 20A/2003 na :

kwotę brutto	zł. 909.520
podatek	zł. 181.904
do wypłaty	zł. 727.616

Listę tę jako wypłaconą ujęto w następujących raportach kasowych:

- nr 5/2003 wypłata w dniu 28.11.2003 r. w kwocie zł. 669.382
- nr 6/2003 wypłata w dniu 20.12.2003 r. w kwocie zł. 58.994

razem wypłacono zł. 728.376

Z powyższego wynika, że wypłacono świadczenie (wpisano do raportów kasowych) w wyższej o 760 zł. kwocie niż wynika ona z listy 20A/2003 (także z protokołu 7/2003).

W Zespole w raportach kasowych wypłaty ujmowane są w jednej pozycji, przy czym w treści dokonuje się wpisu „lista” i podaje się jej numer. Co więcej pod raportami kasowymi nie załącza się dowodów świadczących o dokonanych wypłatach. Problem ten opisano szczegółowo w rozdziale III protokołu.

Kontrolujący dokonali analizy listy 20A/2003 i ustalili, że lista zawierała rubryki:

- data,
- dowód,
- podpis.

W rubryki te wpisywano daty wypłat, serię i numer dowodu osobistego, podpis osoby odbierającej gotówkę.

W rubryce „data” wpisano różne daty miesiąca listopada i grudnia 2003 r. (w raportach kasowych dwie daty: 28.11.2003 r. i 20.12.2003 r.). Przy niektórych nazwiskach brakuje poświadczenia odbioru gotówki, wpisano jedynie „lista 7/2004”. Takich wpisów dokonano przy 77 nazwiskach a kwoty świadczenia dla tych osób wyniosły ogółem 19.080 zł. (załącznik nr IV/1).

W kontroli ustalono, że lista 7/2004 dotyczy zapomóg zdrowotnych wypłaconych emerytom w 2004 r. Dotyczy zatem innego świadczenia.

W rozdziale III protokołu opisano gospodarkę kasową prowadzoną w Zespole i wykazano wiele nieprawidłowości. Tak prowadzona gospodarka kasowa nie pozwala określić dat i kwot pobranej z banku gotówki na wypłatę poszczególnych list, w tym wypadku na wypłatę świadczenia „wczasy pod gruszą” – listy 20A/2003. **Kontrolujący mogli tylko stwierdzić, że kasjerka na wypłatę tej listy pobrała z kasy 728.376 zł. a wypłaciła 708.536 zł. Z ustaleń tych wynika, że nie wypłacono kwoty 19.840 zł, brakowało jej również w kasie.**

Dodatkowo stwierdzono, że przy dwóch nazwiskach ujętych w liście 20A/2003 dokonano wpisu „wypłacono”, brakuje natomiast podpisu osoby odbierającej gotówkę (poz. 605 i poz. 2837 listy.) Dla tych dwóch osób utworzono listę 20a/2003 (załącznik nr IV/3) Jednak kwoty do wypłaty różnią się od kwot wykazanych w liście 20A/2003, zaniżono je o 30 zł. **Wpisano datę wypłat 01.04.2003 r., co może świadczyć, że wypłat dokonano jeszcze przed wpływem wniosku do Zespołu (wnioski wpłynęły 12.05.2003 r. i 03.04.2003 r.) i przed posiedzeniem komisji socjalnej.** (załącznik nr IV/5, IV/6). Co więcej ujęty w tych listach Zamiar Jerzy na liście 20A/2003 figurował w dwóch pozycjach – poz. 2837, poz. 2838. W dniu 19.11.2003 r. poświadczono podpisem odbiór kwoty 80 zł. wykazanej w pozycji 2838 a wykazaną w poz. 2837 kwotę 360 zł. wpisano dodatkowo na drugą listę 20a/2003. Następnie pokwitowano na niej w dniu 01.04.2003 r. odbiór gotówki. Zdaniem kontrolujących podpisy różnią się i mogą wskazywać, że każdą z list podpisała inna osoba. Wypłaty z tej listy nie są zaewidencjonowane w żadnym raporcie kasowym. Trudno ustalić skąd pochodziła gotówka na wypłatę.

Kontrolujący ustalili że do protokołu 7/2003 sporządzono drugą listę, tym razem o numerze 20B/2003 i umieszczono na niej napis „lista utworzona z listy 20A/2003”. Lista ta zawiera 5 stron i obejmuje 78 nazwisk. Znalazły się na niej

nazwiska z listy 20A/2003 przy których dokonano wpisu „lista 7/2004” (załącznik nr IV/2). Kwota do wypłaty ogółem wynosi 19.240 zł.

Ponadto na liście 20B/2003 znalazł się (jako dodatkowa 78 osoba) ... który figurował na liście 20A/2003 pod poz. 593 i pobrał świadczenie w kwocie 160 zł netto (świadczy o tym złożony podpis odbioru gotówki).

Lista 20B/2003 nie została ujęta w żadnym raporcie kasowym (zarówno roku 2003 jak i roku 2004). Analiza tej listy wykazała:

- 36 osobom z tej listy prawdopodobnie wypłacono gotówkę w kasie Zespołu (świadczą o tym mogą podpisy oraz wpisane numery i seria dowodów osobistych). Przy podpisach umieszczono daty wypłat 2004 r. **Niektóre daty przeprowadzono z 2003 r. na daty 2004 r. Jednej wypłaty (poz. 58 listy) dokonano nawet 16 lutego 2002 r. w kwocie 440 zł.** Takie „poświadczenia” miały dokumentować wypłatę w kasie na ogólną kwotę 9.048 zł.

Szczególną uwagę kontrolujących, wzbudziło poświadczenie odbioru gotówki w kwocie 160 zł. złożone dwukrotnie przy nazwisku ... na liście 20A/2003 i liście 20B/2003. Wpisano dwa różne numery (i różne serie) dowodu osobistego i zdaniem kontrolujących złożono dwa różne podpisy.

- do 42 osób wysłano świadczenie pocztą. Przekazy pocztowe zostały wysłane w miesiącach styczeń – kwiecień 2004 r. Kwoty na przekazach pomniejszono o zapłacone na poczcie porto. Dwóm osobom przesłano kwoty niższe niż wynikają z listy wypłat i zapłaconego porto
poz. 26 listy - zaniżono przekaz o ok. 100 zł.,
poz. 47 listy – zaniżono przekaz o ok. 30 zł.).

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Na liście 20B/2003 pod poz. nr 8 umieszczono . W kontroli ustalono, że osoba ta została wpisana w poz. 15 prot. nr 10/2003 oraz w poz.398 prot. nr 7/2003. Następnie umieszczono ją na liście nr 21/2003 skąd wypłacono w dniu 13.11.2003 r. świadczenie w kasie w kwocie 200 zł. netto. Dodatkowo przekazano tej osobie to samo świadczenie w dniu 29.01.2004 r. za pośrednictwem poczty (na podstawie listy 20B/2003).

3. Protokół nr 10/2003 – sporządzono do niego listę wypłat nr 21/2003 na:

kwotę brutto	zł. 37.420
podatek	zł. 7.484
do wypłaty	zł. 29.936

Listę tę ujęto w raporcie kasowym nr 6/2003 w jednej pozycji, jako wypłata kwoty 26.152 zł. dokonana w dniu 20.12.2003 r. (załącznik nr IV/6).

Jednak podpisy złożone na liście świadczą, że odebrano świadczenia w kwocie 18.768 zł. Przy nazwiskach, przy których brakuje podpisu osoby odbierającej świadczenie, umieszczono zapis „lista 3/2004” lub „wypłacono”. W kontroli ustalono, że w dokumentacji Zespołu znajduje się druga lista o numerze 21/2003 na kwotę do wypłaty ogółem 7.224 zł. Przy wszystkich nazwiskach umieszczonych na liście pokwitowano odbiór gotówki w miesiącu listopadzie 2003 r. (załącznik IV/7). Listy nie ujęto w żadnym raporcie kasowym, można zatem przypuszczać że objęła ją kwota 26.152 zł. wykazana w raporcie kasowym nr 6/2003.

W 2003 r. utworzono jeszcze dwie dodatkowe listy na wypłatę świadczenia „wczasy pod gruszą”. Są to:

- Lista nr 21A/2003, na której umieszczono nazwisko „
” i kwotę do wypłaty 160 zł. (załącznik nr IV/8). W kontroli ustalono, że brakuje wniosku złożonego przez osobę o takim nazwisku, nie została także ujęta w żadnym z protokołów komisji rozpatrującej

„wczasy pod gruszą”. Stwierdzono natomiast, że w poz.3 listy 21/2003 dokonano skreślenia ..... a następnie wpisano w to miejsce

..... Ustalono również, że wniosek ..... znalazł się w protokole 7/2003 i 10/2003 a następnie na liście 20A/2003, gdzie pokwitowano odbiór gotówki 27.11.2003 r.

Odbiór gotówki na liście 21A/2003 poświadczono nieczytelną „parafą” i datą 10.12.2003 r. Lista (wypłata gotówki) nie została również ujęta w żadnym z raportów kasowych.

- Lista nr 20B/2003 (załącznik nr IV/9). Umieszczono na niej cztery nazwiska na ogólną kwotę do wypłaty 760 zł. oraz zapis „lista utworzona z listy 20A/2003”. Kontrolujący ustalili, że trzy pierwsze nazwiska nie znajdowały się na liście 20A/2003, lecz na liście 21/2003 i dotyczyły protokołu 10/2003 (lista 20A/2003 sporządzona na podstawie protokołu 7/2003). Czwarte nazwisko z tej listy tj. .... ujęta została w protokołach dwukrotnie:

a) prot. 7/2003 – lista 20A/2003 – odbiór gotówki w dniu 13.11.2003r.

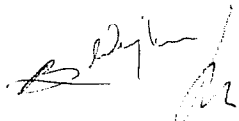
..... poświadczony (podpis) na liście,

a) prot. 10/2003 – lista 20B/2003 –przekaz pocztowy w dniu 06.02.2004r.

Także ta lista nie została ujęta w żadnym z raportów kasowych (zarówno 2003 r. jak i 2004 r.).

W 2004 r. utworzono listę nr 3/2004 na kwotę 3.024 zł. (załącznik IV/12). Podstawą jej utworzenia miały być niewypłacone w 2003 r. świadczenia z listy 21/2003. Wypłaty z tej listy w kwocie 2.320 zł. ujęto w raporcie kasowym nr 1/2004 (wypłata 26.02.2004 r.). Nie wypłacono z tej listy 704 zł. (brak podpisów).

Wszystkie przedstawione w rozdziale IV ustalenia świadczą, że w 2003 r. na okoliczność przyznania emerytom dofinansowania do „wczasów pod

gruszą” sporządzono dwa protokoły na łączną kwotę do wypłaty (po potrąceniu podatku) 757.552 zł. W protokołach ujęto dwukrotnie trzy osoby. Każda z nich złożyła po jednym wniosku o dofinansowanie „wczasów pod gruszą”. Do protokołów sporządzono dwie listy na nazwiska i kwoty wynikające z protokołów. Nie dokonano korekty do protokołów a więc trzy osoby ujęto również dwukrotnie na listach. Jedną z nich wykreślono z listy i w to miejsce wpisano inną osobę (wniosku tej osoby brak).

Następnie do dwóch list „podstawowych” sporządzono kolejne listy, na których umieszczano powtórnie te same osoby, które figurowały na listach „podstawowych”. Łącznie stworzono 8 list.

Gospodarka kasowa w Zespole prowadzona jest nieprawidłowo. Nie pobiera się z banku gotówki na wypłatę określonej listy (świadczenia). Kontrolujący stwierdzili, że w dwa raporty kasowe (dwie pozycje, dwie daty) 2003 roku wpisano jako „wyłaconą” kwotę 754.528 zł. a w 2004 r. w jednej pozycji (jednej dacie) kwotę 2.320 zł. (dotyczy świadczenia przyznanego w 2003 r. „wczasy pod gruszą”).

Jednak:

- dwukrotne wypłaty tego samego, jeden raz przyznanego świadczenia,
- manipulacja datami (stempel na przekazach pocztowych świadczy, że przesuвано wypłaty w czasie nawet o okresy kilkumiesięczne obejmujące przełom dwóch lat),
- przekazywanie przekazem pocztowym świadczenia w kwotach niższych niż wynikają z list wypłat,
- „przeprawianie” na listach dat wypłat,
- niepotrzebne stwarzanie dodatkowych list, wprowadzających zamieszanie i utrudniające ustalenie osób, którym „przyznano” (ujęto w protokole) i „wyłacono” świadczenie (ujmowano na różnych, dodatkowo sporządzanych, listach te same osoby),

- zupełnie różne podpisy złożone przez jedną (tą samą) osobę na dwóch listach,
- nieczytelne podpisy osób „odbierających” świadczenie,
- fałszowanie dat w raportach kasowych,
- dopisywanie do protokołów osób, którzy nie składali wniosków o przyznanie świadczenia (załącznik nr IV/10- wykaz brakujących wniosków – 10 osób),

świadczą o nierzetelnych rozliczeniach finansowych pracowników Zespołu a zwłaszcza kasjerki /

Kolejnym przykładem nierzetelności rozliczeń finansowych jest przypadek wypłaty w 2004 roku zapomogi zdrowotnej panu

Przyznane mu świadczenie „zdrowotne” ujęto w protokole nr 3 z dn. 18 – 21. 05.2004 r. a następnie w kwocie 300 zł. na liście wypłat nr 21/04.

Dyrektor Szkoły A [redacted] B [redacted] - K [redacted] zwróciła się w dniu 08.02.2005 r. do Dyrektora Wydziału M. S [redacted] z pismem, w którym poinformowała zdarzeniu „stwierdzono wypłatę w dniu 02.06.2004 kwoty 300 zł panu

- wpisano nr dowodu osobistego W rzeczywistości ww. nie odebrał zapomogi zdrowotnej oraz posługuje się dowodem osobistym o innym numerze seryjnym. Ówczesna kasjerka pani [redacted] poproszona o wyjaśnienie tej sprawy oświadczyła, iż nastąpiła prawdopodobnie pomyłka w wypłacie i kwotę tę wypłaciła innej osobie, jednocześnie zobowiązała się pokryć kwotę 300 zł. należną panu z własnych środków.” (załącznik nr IV/11).

Na tę okoliczność [redacted] złożyła pisemne oświadczenie (załącznik nr IV/12). Odbiór świadczenia [redacted] pokwitował w dniu 09.02.2005 r.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

V. POMOC ZWROTNA NA CELE MIESZKANIOWE I REMONT MIESZKANIA

Liczne nieprawidłowości i nadużycia, nagminne łamanie obowiązującego regulaminu w zakresie udzielania pomocy zwrotnej na cele mieszkaniowe i remont mieszkania (zwane dalej pożyczkami) wykazane w czasie kontroli w 2004r. przyczyniły się do dokonania przez zespół kontrolny wnikliwej analizy dokumentacji związanej z udzielonymi pożyczkami i prawidłowości ujmowania ich w księgach rachunkowych. Na żądanie kontrolujących sporządzono zestawienie imiennych kart analitycznych pożyczkobiorców spłacających indywidualnie powzięte pożyczki. Zaniepokojenie kontrolujących wzbudziła duża ilość pożyczek, których saldo od chwili udzielenia zmniejszyło się tylko w niewielkim stopniu.

04.08.2004r. były pracownik Zespołu sporządziła (dla potrzeb kontroli z lipca 2004r.) zestawienie osób mających zaległości w spłacie pożyczek. Na liście umieściła 60 nazwisk. Co dziwne nie znalazło się na niej nazwisko żadnego pożyczkobiorcy omówionego w niniejszym rozdziale. Zestawienie, więc zostało sporządzone nierzetelnie i miało na celu ukrycie nieprawnie udzielonych i wypłaconych pożyczek.

A.

W punkcie A przedstawiono pożyczki przyznane i wypłacone osobom pozostającym na emeryturze lub rencie. Celem kontrolujących jest wykazanie ścisłego związku z opisanymi pożyczkami pracowników Zespołu, a zwłaszcza pani [imię] [nazwisko] i [imię] [nazwisko].

1. [imię] [nazwisko] (komplet dokumentów załącznik nr V.A/1)

zamieszkała w [adres] przy ul. [ulica]

- figuruje w ewidencji emerytów w [adres]
- wniosek o pożyczkę z dnia 30.03.1999r.

- Komisja na posiedzeniu w dniu 06.10.1999r. rozpatrzyła wniosek pozytywnie i przyznała pożyczkę w wysokości 4.000 zł. Fakt ten zarejestrowano w protokole z posiedzenia komisji nr 6/99.
- Na wniosku brak decyzji Dyrektora Wydziału
- Umowę pożyczki podpisano 06.10.1999r. Poręczycielami były trzy pracownice Zespołu: p. [imię] [nazwisko], p. [imię] [nazwisko], p. [imię] [nazwisko]
- Odbiór pożyczki z kasy Zespołu pokwitowała swoim podpisem pani [imię] [nazwisko] na liście wypłat nr 31/99 w dniu 11.10.1999r. W dokumentacji brakuje upoważnienia do odbioru pożyczki pani [imię] [nazwisko] wystawionego dla [imię] [nazwisko] (załącznik nr V.A/2).

Na podstawie ewidencji analitycznej ustalono:

- kwota pożyczki wraz z odsetkami - 4.400 zł
- w latach 2000-2002 zaewidencjonowano 9 spłat po 50 zł, 1 po 100 zł
- w lipcu 2002r. zaksięgowano jednorazową spłatę pozostałej kwoty pożyczki w wysokości 3.850 zł
- saldo na dzień 30.07.2002r. „0”

Kontrolujący sprawdzili wszystkie dokumenty źródłowe dokumentujące spłatę ww. pożyczki i stwierdzili, że:

- 5 spłat po 50 zł (łącznie 250 zł) w 2000r. dokonano za pośrednictwem Banku Pocztowego S.A. lub Urzędu Pocztowego. Blankiety były wypełniane ręcznie. W miejscu osoby wpłacającej wpisano [imię] [nazwisko]. Obecne pracownice Zespołu w rozmowie z kontrolującymi stwierdziły, że dowody wpłaty zostały wypełnione ręką pani [imię] [nazwisko]
- W 2001r. dokonano trzech wpłat po 100 zł. Dowody wpłaty wypełniono maszynowo. W tytule wpłaty wpisano: wpłata [imię] [nazwisko] 50 zł, [imię] [nazwisko] 50 zł. Pierwszą i trzecią wpłatę pracownicy Zespołu zaksięgowali zgodnie z dyspozycją wpłacającego. Druga wpłata, mimo jasnej

[Podpis]

[Podpis]

dyspozycji, w całości została zaksięgowana u] (łącznie
wpłaty na [ ] powinny wynieść 150 zł a nie jak zaksięgowano 200
zł).

- **W 2002r. pod numerami dokumentów źródłowych przyporządkowanych ww. pożyczkobiorcy figurują dwie wpłaty po 100 zł z konta osobistego pracownicy Zespołu [ ]. Swoje własne wpłaty pani [ ] rozksięgowała w sposób następujący:**

- 50 zł]
- 50 zł]
- 50 zł]
- 50 zł]

- spłata w kwocie 3.850 zł w imiennej karcie analitycznej została zaksięgowana bez wskazania numeru dokumentu źródłowego. Spowodowało to całkowitą spłatę pożyczki. Dokument wpłaty jednak nie istnieje, nie został zaksięgowany na kontach syntetycznych, nie może, więc pomniejszać salda zadłużenia pożyczkobiorcy.

Wysokość wpłat dokonywanych na poczet spłaty pożyczki były niezgodne z harmonogramem zawartym w umowie pożyczki.

Biorąc pod uwagę rzeczywiste spłaty dokonane przez pożyczkobiorcę zgodnie z dyspozycją podaną na dowodzie wpłaty (jest to kwota 400 zł), kontrolujący ustalili saldo pożyczki na dzień **20.05.2005r. w kwocie 4.000 zł.**

Z analityki natomiast wynika, że pożyczka została spłacona już w 2002r.

Świadczy to o celowym manipulowaniu spłatami przez byłych pracowników Zespołu mającym zafalszować rzeczywistość i „umożliwić” pobranie kolejnej pożyczki.

Wezwana przez Główną Księgową [ ] do natychmiastowej spłaty pożyczki pani [ ] złożyła pisemne oświadczenie, że „...nie pobierałam nigdy żadnej pożyczki zwrotnej z tego funduszu. Pobierałam tylko

pieniądze za wczasy pod gruszą i na zapomogi zdrowotne. Do każdego wniosku dołączałam odcinek emerytury..."(załącznik nr V.A/3).

Zdziwienie kontrolujących wzbudził fakt, że do wniosku o pożyczkę złożonego w marcu 1999r. dołączono odcinek emerytury z lipca 1999r.

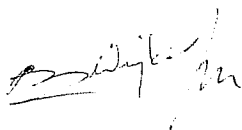
Należy stwierdzić, że była pracownica Zespołu i samowolnie wypełniła w imieniu pani wymagane regulaminem dokumenty. Warunki formalne zostały spełnione, więc Komisja pozytywnie zaopiniowała wypłatę pożyczki w wysokości 4.000 zł. Następnie pani pobrała gotówkę z kasy, co potwierdziła własnoręcznym podpisem.

2. Kontrolujący dokonując przeglądu pożyczek osób spłacających indywidualnie stwierdzili, że I również w 2002r. udzielono pożyczki.

Z dokumentacji (komplet dokumentów załącznik nr V.A/4) wynika, że:

- wniosek I złożyła 22.09.2002r., dane osobowe: pesel , adres (ostatnie miejsce zatrudnienia
- umowę pożyczki na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł w dniu 01.10.2002r. podpisała
- poręczyciele: - własnoręczność podpisów poręczycieli stwierdził pracownik Zespołu (podpis nieczytelny)
- pożyczkę wypłacono gotówką w kasie w dniu 07.10.2002r. Podpis pobierającego gotówkę jest nieczytelny.
- w arkuszu kalkulacyjnym „excel” założono imienną kartę pożyczkobiorcy wpisując adres zamieszkania przy ul. Inowrocławskiej.

Dane takie jak nazwisko, rok urodzenia, miejsce zatrudnienia mogą świadczyć, że jest to ten sam pożyczkobiorca co w punkcie 1. Z cytowanego wcześniej oświadczenia wiadome jest, że pani nigdy nie ubiegała się i też nie otrzymała pożyczki z Zespołu.

Ponadto stwierdzono, że w ewidencji emerytów przesłanych w 2004r. do Zespołu przez jednostki oświatowe nie figuruje [ ]
zamieszkała przy ul. [ ]

W karcie analitycznej pożyczkobiorcy na dzień 30.06.2004r. widnieje saldo 5.100 zł. Zaksięgowano trzy spłaty w łącznej wysokości 400 zł. Na podstawie dokumentów źródłowych stwierdzono:

- 2003r. 150 zł wpłata z konta osobistego [ ] ;
150 zł wpłata [ ] (dowód wypełniony maszynowo, tytuł wpłaty rata pożyczki)
- 2004r. wpłata z konta osobistego [ ] rozksięgowana przez nią w sposób następujący:
  - 100 zł na [ ]
  - 50 zł nie znaleziono śladu księgowania

Powyższe wpłaty nie mogą pomniejszać zadłużenia pani [ ], bowiem wpłacający na dowodzie wpłaty nie wyrazili takiej woli. **Rzeczywiste saldo pożyczki na dzień 30.06.2004r. wynosi 5.500 zł.**

[ ] tytułem spłaty pożyczki wpłaciła łącznie 200 zł:

- 18.10.2004r. 100 zł za Pośrednictwem Finansowym Andrzeja Cyrankowskiego
- 31.03.2005r. 100 zł za pośrednictwem ZOWIT Ag. Fin. Handlowa Z. Pietkiewicz

Uwzględniając powyższe dwie spłaty saldo pożyczki na dzień zakończenia kontroli tj. 20.05.2005r. wynosi 5.300 zł.

3. Rozksięgowywanie przez [ ] własnych wpłat na poczet spłat pożyczek osób trzecich zwróciło uwagę kontrolujących m.in. na [ ] (komplet dokumentów załącznik nr V.A/5). Nie można ustalić danych personalnych tego pożyczkobiorcy, ponieważ nie odnaleziono zarówno wniosku jak i umowy.

została ujęta w protokole nr 5/2001 z dnia 02.10.2001r. Pożyczka w kwocie 4.000 zł została wypłacona gotówką z kasy Zespołu w dniu 08.10.2001r. Odbiór gotówki pokwitowano na liście wypłat nr 24/2001. Podpis pobierającego jest nieczytelny. Z osób wpisanych na powyższą listę tylko pani nie podała nr dowodu tożsamości.

Dla ww. pożyczkobiorcy została założona imienna karta, w której zaewidencjonowano kwotę pożyczki wraz z odsetkami w kwocie 4.400 zł. oraz spłaty w łącznej wysokości 642 zł. Saldo na dzień 30.06.2004r. wynosi 3.758 zł. **Z dokumentów źródłowych wynika, że żadnej spłaty nie dokonała pani**

Zaksięgowano na jej koncie w latach 2002-2004:

- 4 spłaty pani [ ] w łącznej wysokości 400 zł,
- 150 zł pani [ ],
- 92 zł pana [ ] (posiada pożyczkę i spłaca ją systematycznie).

Tak jak w wyżej opisanych przypadkach również te wpłaty nie mogą pomniejszać salda zadłużenia pani [ ]. W związku z powyższym **prawidłowe saldo na dzień 30.06.2004r. wynosi 4.400 zł.**

Wszystkie wpłaty tytułem spłaty pożyczki pani [ ] dokonała ze swojego konta osobistego prowadzonego w PKO BP, a następnie rozksięgowała w sposób następujący

- 100 zł wpłacone 11.02.02 - 50 zł u [ ], 50 zł u [ ]
- 150 zł wpłacone 10.03.03 – w całości u [ ]
- 150 zł wpłacone 10.12.03 – w całości u [ ]
- 150 zł wpłacone 12.01.04 – 50 zł u [ ], 100 zł u [ ]

[ ] tytułem spłaty pożyczki wpłaciła łącznie 200 zł:

- 18.10.2004r. 100 zł za Pośrednictwem Finansowym Andrzeja Cyrankowskiego
- 31.03.2005r. 100 zł za Pośrednictwem Finansowym Andrzeja Cyrankowskiego

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

**Uwzględniając powyższe dwie spłaty saldo pożyczki na dzień 20.05.2005r.
wynosi 4.200 zł.**

4. Kolejną pożyczką, w której figurują spłaty [redacted] jest pożyczka [redacted] (komplet dokumentów załącznik nr V.A/6). W dokumentacji nie odnaleziono jednak złożonego wniosku ani podpisanej umowy. Pożyczkę ujęto jednak w protokole z posiedzenia komisji socjalnej nr 3/2001 z dnia 05.06.2001r.

Wypłacono ją w dniu 11.06.2001r. na podstawie listy wypłat nr 19/2001. Trudno na podstawie nieczytelnego podpisu stwierdzić, kto pokwitował odbiór gotówki w wysokości 4.000 zł. z kasy Zespołu.

W karcie analitycznej zaksięgowano kwotę pożyczki wraz z odsetkami w łącznej wysokości 4.400 zł. W lipcu 2002r. doksięgowano kwotę 700 zł tytułem udzielonej pożyczki. Operacja ta nie jest jednak potwierdzona żadnym dokumentem księgowym. Trudno zatem stwierdzić, co ma oznaczać.

Do marca 2003r. saldo pożyczki pomniejszono o dwie wpłaty w łącznej wysokości 100 zł. Na podstawie wyciągów bankowych oraz dowodów wpłat ustalono, że wpłat tych dokonała z własnego konta bankowego [redacted]. Następnie już w Zespole własne wpłaty rozksięgowała na :

25 kwietnia 2003r. Zespół wystąpił do Urzędu Stanu Cywilnego z prośbą o potwierdzenie zgonów z lat 2002-2003 sześciu osób. Wśród nich wymieniono również [redacted]. Na podstawie aktu zgonu nr [redacted] USC potwierdził zgon ww. osoby w dniu 02.01.2003r.

Na tej podstawie prawdopodobnie związki zawodowe wyraziły zgodę na umorzenie pożyczki pani [redacted] w wysokości 4.025 zł. W karcie analitycznej na dzień 31.12.2003r. pozostało saldo 975 zł. Z powodu braku ciągłości zapisów w karcie analitycznej stan zadłużenia na dzień 01.01.2004r. wyniósł 321 zł. Różnica 654 zł.

[Handwritten signature]
2001

[Handwritten signature]

W 2004r. na konto pożyczki y zaksięgowano następujące spłaty:

- 92 zł – wpłata w styczniu (na dzień 31.12.2003r. analitycznie pożyczka spłacona)
- 53 zł – wpłata w kwietniu Katarzyny (rzeczywista wpłata 160 zł rozksięgowana na 100 zł, 53 zł)
- 176 zł – wpłata w maju (z wyciągu wynika wpłata 88 zł i tak zaksięgowano na kontach syntetycznych (analitycznie zaksięgowano łącznie 268 zł w tym 92 zł na

Takie manipulowanie rzeczywistymi spłatami spowodowało całkowitą spłatę kolejnej pożyczki. Rzeczywiste saldo na dzień 20.05.2005r. wynosi 1.075 zł (obejmuje doksięgowanie 700 zł).

ła osobą samotną. Jej zgon umożliwił umorzenie pożyczki, która nie wiadomo, komu została wypłacona. Brak umowy uniemożliwia również dotarcie do poręczycieli.

5. Kontrolujący dokonali przeglądu pożyczek udzielonych pani

Z informacji podanej przez Główną Księgową wiadomo, że jest to była pracownica SP 14. Jej nazwisko łączy się ze wszystkimi opisanymi do tej pory pożyczkami. Od 1999r. w arkuszu kalkulacyjnym excel prowadzona jest imienna karta analityczna (komplet dokumentów załącznik nr V.A/7). Bilans otwarcia wynosił 4.400 zł. Oznacza to, że w 1998r. przyznano i wypłacono temu pożyczkobiorcy pożyczkę. W dokumentacji nie znaleziono jednak żadnych śladów potwierdzających ten fakt. Nie ma wniosku, umowy, protokołu z posiedzenia komisji zawierającego nazwisko Brakuje również listy wypłat, na której poświadczono pobór gotówki. Na poczet spłaty pożyczki zaksięgowano następujące wpłaty pani y:

1999r.

- 100 zł wpłata dokonana na poczcie

2000r.

- 5 wpłat po 50 zł – łącznie 250 zł

łącznie wpłaty wyniosły 350 zł.

W 2001r. pani [ ] dokonała 3 wpłat po 100 zł. W tytule wpłaty wpisano: wpłata [ ] 50 zł, [ ] 50 zł.

Pierwszą i trzecią wpłatę pracownicy Zespołu zaksięgowali zgodnie z dyspozycją wpłacającego. Druga w całości tj. w kwocie 100 zł została zaksięgowana podwójnie. Raz u pani [ ] drugi raz u pani [ ]

W sumie w opisywanym roku saldo pożyczki pani [ ] powinno się zmniejszyć o 150 zł, a nie o 200 zł jak zaksięgowano w analityce.

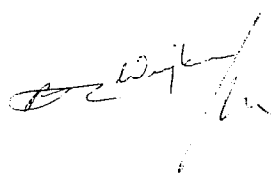
Ostatnie spłaty pożyczki miały miejsce w 2002r. Podobnie jak pożyczki wcześniej opisane, również i w tym przypadku pani [ ] i zaksięgowała swoje własne wpłaty z konta osobistego w następujący sposób:

- 100 zł wpłacone 11.01.02r.- 50 zł [ ], 50 zł [ ]
- 100 zł wpłacone 12.03.02r. – 50 zł [ ], 50 zł [ ]

Te dwie wpłaty nie mogą pomniejszać salda pożyczki.

Według karty analitycznej po zaksięgowaniu wszystkich ww. wpłat saldo pożyczki wynosiło 3.750 zł. 01.07.02r. zaksięgowano fikcyjną spłatę w kwocie 3.750 zł. W ten sposób na koncie analitycznym pożyczka została spłacona. W rzeczywistości biorąc pod uwagę faktycznie istniejące wpłaty poparte dokumentami źródłowymi saldo pożyczki na dzień 30.06.2004r. wynosi 3.900 zł.

Zgodnie z regulaminem o pożyczkę z ZFŚS może się ubiegać osoba, która nie posiada zobowiązań wobec tego funduszu. Uzyskanie pozytywnej opinii komisji rozpatrującej złożony we wrześniu 2002r. wniosek o pożyczkę pani [ ] byłoby przyczyną opisanego wcześniej księgowania

nieistniejącej wpłaty i przedstawiania fałszywych danych o zadłużeniu pożyczkobiorcy.

- Na posiedzeniu komisji w dniu 01.10.2002r. pani [ ] przyznano pożyczkę w wysokości 5.000 zł. Udokumentowano to w protokole nr 6/2002.
- Umowę pożyczki na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł podpisano w tym samym dniu. Poręczycielami pożyczki były:
  - [ ]
  - [ ]
  - [ ]
- własnoręczność podpisów potwierdził pracownik Zespołu (podpis nieczytelny)
- wypłata pożyczki miała miejsce 07.10.02r. Pobór gotówki na liście wypłat nr 21/2002 potwierdziła pani [ ] Podpisała się wprawdzie w imieniu pani [ ] lecz podała swój numer dowodu osobistego

We wszystkich wymienionych dokumentach figuruje [ ]

Natomiast imienna karta analityczna została założona dla [ ]

[ ] Zaewidencjonowano w niej następujące spłaty:

2002r.

- 100 zł brak dokumentu źródłowego
- 100 zł wpłata z konta osobistego

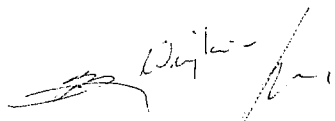
2003r.

- 150 zł wpłata [ ] y (dowód wypełniony maszynowo)

2004r.

- 200 zł brak dokumentu źródłowego
- 88 zł wpłata [ ] zaksięgowana w wysokości 56 zł.(posiada pożyczkę, którą spłaca)

Rzeczywisty stan zadłużenia ww. pożyczki na dzień 30.06.04r. wynosi 5.350 zł. Dodatkowo od salda należy odjąć wszystkie te spłaty, które dokonała pani

Staszewska, a zostały zaksięgowane u osób trzecich. Spłaty te wynoszą 2.100 zł.
Saldo pożyczki zmniejszy się do 3.250 zł.

Zadłużenie z tytułu wszystkich pożyczek wynosi na dzień 20.05.2005r. 7.150 zł.
W marcu 2005r. wpłacono jeszcze 150 zł. Jednak na dowodzie wpłaty figuruje imię Bogusława, a nie Bogumiła.

Dnia 15.03.05r. pani [imię] wezwana przez pracowników Zespołu złożyła oświadczenie, że nigdy nie pobierała z Zespołu pożyczki na remont domu, nie podpisywała umowy pożyczki. Ponadto napisała, że nie zna pani [imię] i [imię] rzekomo poręczających jej pożyczkę.

Zauważa się różnice w podpisie złożonym na wniosku i oświadczeniu.
Porównując te dokumenty widoczny jest również inny charakter pisma.

Nasuwa się przypuszczenie, że również w tym przypadku sfalszowano dane i przedstawiono komisji do rozpatrzenia fikcyjny wniosek, a następnie przywłaszczono gotówkę.

Opis ww. pożyczek pozwala zauważyć pewien schemat (metodę) działania byłych pracowników Zespołu, a zwłaszcza pani [imię] mogący wskazywać na przywłaszczenie środków pieniężnych.

W dalszej części protokołu pozostałe, zbadane przez kontrolujących pożyczki, zostaną pogrupowane i przedstawione według określonej metody działania.

A.1. Pożyczki wypłacone bez wniosku i umowy

1. Wśród pożyczek przyznanych w **2001r.** kontrolujący natrafili na jeden taki przypadek. Jest to [imię] (komplet dokumentów załącznik V.A.1/8). Nazwisko zostało dopisane do protokołu nr 10/2001 z posiedzenia komisji mającego miejsce 28.11.2001r. Pożyczkę w kwocie 4.000 zł wypłacono

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

gotówką 05.12.2001r., co zostało potwierdzone listą wypłat nr 34/2001. Na liście tej wpisano nr dowodu osobistego TK 2896471.

W karcie imiennej zaksięgowano pożyczkę wraz z odsetkami w łącznej wysokości 4.400 zł. oraz spłaty na kwotę 534 zł. Saldo na dzień 30.06.2004r. wynosi, więc 3.866 zł. Analiza dokumentów źródłowych wykazała, że podane saldo nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Żadnej z tych spłat nie dokonała pani

κ. Zaksięgowano tu, bowiem spłaty:

- łącznie 200 zł (rzeczywista wpłata 150 zł)
- ty – 150 zł
- 92 zł (pożyczkobiorca spłacający swoje raty, któremu nie zaksięgowano tej wpłaty)
- Spłata w kwocie 92 zł niepotwierdzona dokumentem źródłowym

Rzeczywiste saldo pożyczki na dzień 30.06.2004r. jest inne i wynosi 4.400 zł.

Zmalało dopiero na dzień 20.05.2005r. do 4.308 zł.

Pani N [REDAKTED] wpłaciła 09.03.2005r. 92 zł za pośrednictwem Agencji Finansowego ZOWIT.

2. **W 2002r.** kontrolujący wychwycili dwie pożyczki, w których brakuje wniosku i umowy. Są to [REDAKTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/9) i [REDAKTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/10)

Cechy wspólne obu przypadków:

- dopisane do protokołu nr 1/2002
- kwota pożyczki 2.000 zł wraz z odsetkami w kwocie 100 zł, łącznie 2.100 zł
- wypłacone gotówką na podstawie listy wypłat nr 5/2002 w dniu 21.03.2002r.
- w lipcu 2002r. w kartach analitycznych obu pożyczkobiorców doksęgowano kwotę 3.450 zł. co podniosło saldo zadłużenia u każdego do 5.550 zł. Nie wiadomo czy są to kolejne pożyczki, kiedy i jak je wypłacono. Nie ma,

bowiem w dokumentach ani protokołu, ani listy wypłat potwierdzających ten fakt.

- brak w ewidencji emerytów
- brak danych personalnych

Spłaty zaksięgowane w karcie analitycznej .....
dokonane zostały przez:

- * ..... w łącznej kwocie 350 zł
- * ..... – 150 zł

W dokumentach źródłowych do końca 2004r. nie ma wpłat dokonanych przez .....
Saldo na **30.06.2004r.** wykazane w analityce wynosi 5.050 zł. i jest nieprawidłowe, uwzględnia, bowiem spłaty dokonane przez osoby trzecie. Właściwe saldo powinno kształtować się na **poziomie 5.550 zł.**

W marcu 2005r. za pośrednictwem ZOWIT dokonana została przez]
..... wpłata w wysokości 50 zł. **Saldo na dzień 20.05.2005r. – 5.500 zł**
Uwzględnia ono jednak doksiegowaną , a nie udokumentowaną pożyczkę w wysokości 3.450 zł.

Spłaty zaksięgowane w karcie analitycznej ..... **dokonane**
przez:

- * ..... w łącznej wysokości 150 zł
- * ..... w kwocie 150 zł
- * ..... 100 zł (taka osoba wpłaciła 88 zł tytułem spłaty własnej pożyczki)

W analityce na dzień **30.06.2004r.** widnieje saldo 5.150 zł, gdy faktycznie **wynosi 5.550 zł** (nie można uwzględniać spłat osób trzecich, na których nie jasnej, pisemnej dyspozycji, kogo dotyczą).

W styczniu 2005r. .... wpłaciła 50 zł i tylko o tą spłatę można pomniejszyć zadłużenie. **Saldo na 20.05.2005r. wynosi, więc 5.500 zł.**

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

Uwzględnia ono jednak doksiegowaną , a nie udokumentowaną pożyczkę w wysokości 3.450 zł.

Pracownik Zespołu swoje wpłaty oraz wpłaty podobnie jak we wcześniej opisanych pożyczkach, rozksięgowała na osoby trzecie (

3. **W roku 2004** kontrolujący wykryli 6 pożyczek pozbawionych wniosku i umowy. Wyplacono je następującym osobom:

- a) (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/11)
- b) (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/12)
- c) (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/12)
- d) (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/12)
- e) (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/13)
- f) (komplet dokumentów załącznik nr V.A.1/14)

Cechy wspólne pożyczek wymienionych w punktach od a do e:

- uwidocznione w protokole nr 2/2004 z dnia 31.03.2004r.
- wypłacone gotówką na podstawie listy nr 11/2004 w dniu 01.04.04 (tylko u
y jest poprawiana data i trudno odczytać dzień wypłaty)
- kwota przyznanej pożyczki 2.000 zł
- brak pożyczkobiorców w ewidencji emerytów
- brak danych personalnych

Ad a) i Ad d)

Dwie pożyczki po 2.000 zł wypłacone pani

nie zostały zaksięgowane na kontach analitycznych. Należy, więc przyjąć, że saldo tych pożyczek na dzień 20.05.2005r. wynosi:

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

- ..... 2.000 zł + 100 zł odsetki, łącznie 2.100 zł
- ..... 2.000 zł + 100 zł odsetki, łącznie 2.100 zł

Ad b) i c)

Jak już wspomniano wcześniej komisja socjalna przyznała panu ..... pożyczki w wysokości 2.000 zł. W imiennych kartach analitycznych z niewiadomych przyczyn zaksięgowano pożyczki wraz z odsetkami w kwotach 4.200 zł. Dodatkowo w karcie ..... wpisano .....

11.10.2004r. .... ca z własnego konta osobistego przelała na konto Zespołu 150 zł tytułem spłaty kredytu. Następnie (podobnie jak w wielu innych przypadkach) własną wpłatę rozksięgowała na inne osoby w sposób następujący:

- 50 zł .....
- 100 zł .....

W marcu 2005r. na konto Zespołu wpłynęły od ww. osób dwie spłaty po 100 zł.

W obu przypadkach korekta zadłużenia o wpłaty pani ..... oraz nieudokumentowane doksięgowanie pożyczek da następujące **salda:**

30.06.2004

- ..... 2.100 zł
- ..... 2.100 zł

20.05.2005r.

- ..... 2.000 zł
- ..... 2.000 zł

Ad e)

..... w karcie analitycznej zaksięgowano prawidłowo pożyczkę wraz z odsetkami w łącznej wysokości 2.100 zł.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Dnia 10.05.2004r. pani ..... a wpłaciła na konto Zespołu 176 zł tytułem spłaty ostatniej raty pożyczki. Pracownik Zespołu, najprawdopodobniej pani ..... kwotę tą zaksięgował następująco:

- 88 zł

- 186 zł

Syntetycznie na podstawie wyciągu bankowego zaksięgowano kwotę 176 zł, analitycznie natomiast 274 zł.

..... j do całkowitej spłaty pożyczki brakowało tylko 88 zł. Pozostała kwota jako nadpłata powinna zostać jej zwrócona. W rzeczywistości została wykorzystana do spłaty zupełnie innej pożyczki. Był to częsty proceder praktykowany w Zespole.

25.03.2005r. .... tytułem spłaty pożyczki wpłaciła 88 zł.

Na dzień 20.05.2005r. prawidłowe saldo wynosi 2.000 zł.

Ad f)

Komisja socjalna przyznała ..... pożyczkę w kwocie 5.000 zł. Zostało to udokumentowane w protokole nr 2/2004. Pożyczkę wypłacono w dniu 01.04.2004r. listą wypłat nr 10/2004. Podpis osoby potwierdzającej pobranie gotówki z kasy jest nieczytelny.

W karcie imiennej zaksięgowano kwotę 5.400 zł. Jest to należność główna wraz z odsetkami.

Wpłata w kwocie 200 zł tytułem raty pożyczki dokonana przez

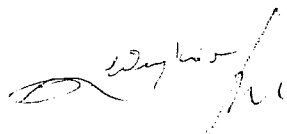
..... została przyporządkowana różnym osobom następująco:

- 100 zł

- 50 zł

- 50 zł

Dnia 07.03.2005r. .... a wpłaciła 100 zł. Saldo pożyczki na dzień 20.06.2005r. wynosi 5.300 zł.

A.2. Pożyczki poręczane przez pracowników Zespołu

Liczne nieprawidłowości wynikające z naruszania obowiązujących regulaminów oraz poważne nadużycia mające miejsce w Zespole spowodowały szczególne zainteresowanie kontrolujących pożyczkami poręczanymi przez byłych pracowników Zespołu. W większości przypadków zbadanych przez kontrolujących pożyczki emerytom poręczały (często wspólnie) pani F (11), (6), (2), (2). Natrafiono jednak również na pożyczki poręczane przez osoby trzecie, do których pani F dopisała swoje nazwisko.

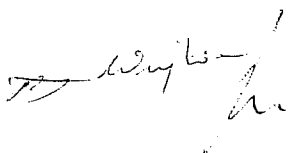
W pierwszej kolejności zostaną przedstawione pożyczki poręczone przez trzech pracowników Zespołu łącznie.

1. (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/15)
  - wniosek z dnia 10.04.2001r. (brak pesela)
  - protokół nr 3/2001 z dnia 05.06.2001r.
  - lista wypłat nr 19/2001

Do wniosku o pożyczkę dołączono druk umowy. Nie wypełniono pierwszej strony. Nie można ustalić, więc strony umowy oraz warunków przyznania pożyczki. Na drugiej stronie widnieją podpisy poręczycieli:

-
-
-

Własnoręczność podpisów poręczycieli potwierdziła z up. Dyrektora SP 14 A B osoba o nieczytelnym podpisie (trudnym do identyfikacji). Pani B K w oświadczeniu z dnia 03.03.05r. napisała: „...nie upoważniałam nikogo (ani pisemnie, ani ustnie) do podpisywania jakichkolwiek dokumentów w moim imieniu”(załącznik nr V.A.2/16).

Brakuje podpisu pożyczkobiorcy. Na formularzu umowy widnieje podpis Z-cy Dyrektora Wydziału T [REDACTED] U [REDACTED] o. Z prawnego punktu widzenia umowa z panią [REDACTED] nie została podpisana, a pożyczka w wysokości 4.000 zł została wypłacona bezprawnie i powinna zostać zwrócona. **Co więcej fakty wskazują na to, że pan U [REDACTED] podpisał formularz umowy in blanco. Istnieje podejrzenie, że takich formularzy podpisanych przez Dyрекcję Wydziału było więcej. Trudno też ustalić ile pożyczek w całym okresie funkcjonowania Zespołu zostało wypłaconych na podstawie takich „umów” – „formularzy”.**

Na podstawie ewidencji analitycznej ustalono, że pożyczka została zaksięgowana w lipcu 2001r. W okresie od listopada 2001 do lutego 2003r. zaewidencjonowano 10 spłat po 100 zł (łącznie 1.000 zł) dokonanych przez

Wszystkie dowody wpłaty wypełnione były maszynowo. Przypominają wpłaty pani [REDACTED] j. Wygląda to tak jakby na przygotowanych wcześniej dowodach wpłaty zmieniano tylko dane wpłacającego. Cały układ graficzny pozostaje taki sam. Należy dodać, że wpłaty tych osób na tak przygotowanych blankietach dokonywane były praktycznie w tym samym przedziale czasowym.

W marcu 2003r. wpłacono 100 zł, a pracownik Zespołu zaksięgował 1.290 zł, czyli o 1.190 zł więcej. Podobna sytuacja miała miejsce w lipcu 2003r. kolejna wpłata w wysokości 100 zł została zaksięgowana w wysokości 200 zł.

W sierpniu 2003r. zaksięgowano kwotę 1.610 zł z adnotacją przeksięgowanie. Operacja ta nie ma żadnego odzwierciedlenia w dokumentach źródłowych. Taka wpłata środków nie istnieje.

Manipulacje spłatami miały na celu ukrycie stanu faktycznego i doprowadzić do fikcyjnej spłaty pożyczki. Faktyczne wpłaty potwierdzone

dokumentem źródłowym wyniosły łącznie 1.500 zł. W rzeczywistości, więc saldo na dzień 20.05.2005r. wynosi 2.900 zł.

Cała dokumentacja związana z opisaną pożyczką budzi poważne wątpliwości, co do jej autentyczności.

W dniu 21.05.2003r. pani [redacted] a złożyła wniosek o pożyczkę na modernizację mieszkania. W dokumentacji znajdują się:

- Protokół komisji nr 2/2003 z dnia 03.06.2003r.
- Umowa pożyczki z dnia 03.06.2003r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł
- Poręczyciele: I [redacted]
- Pożyczkę wypłacono listą wypłat nr 14/2003 w dniu 09.06.2003r. Odbiór potwierdził swoim podpisem [redacted]

Pożyczka została zaksięgowana analitycznie w lipcu 2003r. Zgodnie z umową okres spłaty wynosi 4 lata począwszy od września 2003r. Pierwsza rata w wysokości 95 zł, 47 rat po 115 zł.

Na podstawie analizy dokumentów źródłowych oraz karty analitycznej stwierdzono, że pani [redacted] rozpoczęła spłaty od września 2003r. i ściśle przestrzega terminarza spłat zawartego w umowie. Większość spłat z 2003 i 2004r. następowała z konta osobistego pani [redacted] prowadzonego w PKO II Oddział.

Saldo na dzień 30.06.2004r. wynosi 4.370 zł i jest zgodne z analityką. Na dzień 20.05.2005r. saldo zmalało do 3.220 zł.

Wezwana do natychmiastowej spłaty pożyczki pani [redacted] w dniu 24.06.2005r. złożyła pisemne oświadczenie, że posiada z ZFŚS tylko jedną pożyczkę udzieloną jej w 2003r. w kwocie 5.000 zł. „...*Natomiast nic mi nie wiadomo na temat pożyczki udzielonej w czerwcu 2001r. w kwocie 4.000 zł...*”

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Pani _____ napisała również, że z trójki poręczycieli zna tylko panią _____, bowiem razem pracowały w przedszkolu nr _____.

Powyższe oświadczenie utwierdza kontrolujących w przekonaniu, że pożyczka z 2001r. została wypłacona bezprawnie na podstawie sfalszowanych dokumentów.

2. Pośrednio z pożyczką _____ łączy się udzielona w 1999r. pożyczka panu _____. Kontrolujący dokonali analizy na podstawie następujących dokumentów (komplet dokumentów załącznik V.A.2/17):

- Wniosek z dnia 19.03.1999r. **Brakuje decyzji Dyrektora Wydziału.**
- Protokół komisji nr 6/99 z dnia 06.10.1999r.
- Na wniosku brak decyzji Dyrektora Wydziału
- Umowa pożyczki z dnia 06.10.1999r. na kwotę 4.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 400 zł
- Poręczyciele: _____ (te same osoby poręczały pożyczkę _____)
- Pożyczkę wypłacono listą wypłat nr 31/99 w dniu 11.10.1999r.
- Odbiór gotówki potwierdziła własnym podpisem _____

Analitycznie pożyczka została zaksięgowana w październiku 1999r. w łącznej wysokości 4.400 zł. Zgodnie z umową miesięczne spłaty powinny wynosić 76 zł pierwsza, następne 92 zł.

Spłaty:

- Od lutego 2000r. do grudnia 2001r. dokonano 18 wpłat po 50 zł, co dało łączną kwotę spłat **900 zł.**

Dowody wpłaty zostały wypełnione ręcznie. W miejscu osoby wpłacającej wpisano dane _____. Również w tym przypadku pani A _____ główna księgowa SP 14 i obecnie Zespołu rozpoznała pismo A _____

- Od stycznia do lipca 2002r. 7 wpłat po 100 zł. łącznie **700 zł**

Dowody wpłaty wypełnione zostały maszynowo na [ ] i przypominają wpłaty pani [ ] S [ ] Z [ ]. Jak już wspomniano wcześniej wszystkie te blankiety wyglądają tak samo i pochodzą z tego samego okresu.

Łączne spłaty do lipca 2002r. wyniosły 1.600 zł. Saldo pożyczki na dzień **30.07.2002r. wynosiło 2.800 zł.**

Przy tak wysokim zadłużeniu udzielono nowej pożyczki w wysokości 5.000 zł na podstawie następujących dokumentów:

- wniosek z dnia 29.05.2002r. (brak pesela)
- protokół komisji nr 3/2002 z dnia 05.06.2002r.
- umowa pożyczki z dnia 05.06.2002r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł.
- poręczycielami są: [ ]

Własnoręczność podpisów poręczycieli potwierdziła z up. Dyrektora SP 14 A [ ] B [ ] K [ ] osoba o nieczytelnym podpisie (trudnym do identyfikacji). Wcześniej już wspomniano, że pani B [ ] K [ ] nigdy nikogo nie upoważniała do podpisywania dokumentów w jej imieniu.

Mamy, więc do czynienia z kolejnym fałszerstwem.

- Pożyczkę wypłacono listą wypłat nr 11/2002 w dniu 10.06.2002r. Gotówkę z kasy odebrała [ ]

W sierpniu 2002r. w karcie analitycznej [ ] pod numerem dokumentu 7253/306 zaksięgowano kwotę -1.410 zł. W dokumentach źródłowych pod tym numerem dokumentu figuruje wpłata [ ] na kwotę 200 zł. Kontrolujący wyliczając saldo pożyczki na dzień 30.06.2004r. stwierdzili, że w analityce do podliczeń ujęto pod tym numerem spłatę w

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

wysokości 200 zł. Natomiast zaksięgowana kwota -1.410 zł nie została podliczona. Nie wiadomo, więc czemu miało służyć jej zaewidencjonowanie.

Kontrolujący podejrzewają, że ma to związek z zaksięgowaną w karcie analitycznej [ ] w sierpniu 2002r. spłatą w wysokości 1.610 zł z adnotacją przeksięgowanie (zaksięgowana u [ ] kwota -1.410 powiększona o rzeczywiście wniesioną przez [ ] wpłatę 200 zł). **Przy pomocy takich operacji analitycznie spłacono pożyczkę [ ]**

Pozostałe spłaty zaksięgowane w karcie imiennej [ ] "ca" to wpłaty dokonane przez [ ] i w Zespole rozksięgowane:

2002r.

- 1.000 zł w pięciu ratach po 200 wpłaca [ ]

2003r.

- 1.600 zł - 9 wpłat [ ] r po 200 zł = 1.800 zł z tego 200 zł zaksięgowano u [ ]

2004r.

- 100 zł z dokumentów źródłowych wynika wpłata [ ] 200 zł zaksięgowana w zmniejszonej kwocie

- 200 zł wpłata [ ]

Łącznie u [ ] zaksięgowano wpłat [ ] na 2.900 zł.

Wszystkie wpłaty pani [ ] nie posiadają pisemnej dyspozycji na dowodzie wpłaty. Nie mogą pomniejszać pożyczki I [ ], a powinny być zaksięgowane tytułem spłaty pożyczki pani V [ ]

Na podstawie dokumentów księgowych stwierdzono, że do dnia **30.06.2004r.** nie wpłynęła żadna spłata na poczet pożyczki w wysokości 5.000 zł. **Saldo jej wraz z należnymi odsetkami wynosi, więc 5.500 zł**

Łączne zadłużenie z tytułu 2 pożyczek wynosiło na dzień 30.06.04r. 8.300 zł.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

W 2004r. znowu nastąpiły spłaty .....a. Do września 04 tylko 200 zł. Wartość spłat gwałtownie wzrosła od czwartego kwartału 2004 roku tj. po kontroli oraz po rozwiązaniu umowy o pracę z panią ..... i przedstawia się następująco:

- 2004r. 1.800 zł.
  - 2005r. 4.910 zł.
- Razem 6.710 zł

Najwyższa spłata nastąpiła 01.04.2005r. w kwocie 3.410 zł. Było to, więc w trakcie trwania kontroli.

Łączne saldo zadłużenia na dzień 20.05.2005r. wynosi 1.590 zł.

Reasumując obie pożyczki wypłacono pani ..... r bezprawnie, bowiem nie została ona upoważniona przez ..... do odbioru przyznanych mu pożyczek. Biorąc pod uwagę dalsze ustalenia takie jak spłaty ..... księgowane u ....., oba wnioski wypełnione innym charakterem pisma i opatrzone zupełnie innymi podpisami wnioskodawcy nasuwa się przypuszczenie, że ..... nie był rzeczywistym pożyczkobiorcą.

3.1 ..... (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/18)

- wniosek złożony 21.05.2003r.
- protokół komisji nr 3/2003 z dnia 03.06.2003r.
- umowa pożyczki z dnia 03.06.03 na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł
- poręczycielami pożyczki były: .....
- wypłata pożyczki nastąpiła 09.06.2003r. na podstawie listy wypłat nr 14/2003. Podpis osoby pobierającej gotówkę jest nieczytelny, ale

zdecydowanie różni się od podpisu pożyczkobiorcy złożonego na wniosku o pożyczkę i umowie.

Pożyczka została zaewidencjonowana w karcie analitycznej w lipcu 2003r. Zaksięgowano w niej tylko jedną spłatę w wysokości 150 zł.

Na podstawie wyciągu bankowego stwierdzono, że jest to wpłata j. Nie może być, więc zaksięgowana w karcie [REDACTED]

Na dzień 30.06.2004r. saldo pożyczki w rzeczywistości nie zmniejszyło się i wynosi 5.500 zł. Do dnia zakończenia kontroli saldo nie zmieniło się.

4. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku pożyczki (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/19)

- Wniosek złożono 07.10.2003r.
- Brak w ewidencji emerytów
- Ujęta w protokole nr 6/2003 z dnia 15.10.2003r.
- Umowa pożyczki z dnia 15.10.03r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 400 zł
- Poręczyciele:
- wpłata pożyczki nastąpiła 12.11.2003r. na podstawie listy wypłat nr 20/2003. Podpis osoby pobierającej gotówkę jest nieczytelny, ale i w tym wypadku zdecydowanie różni się od podpisu pożyczkobiorcy złożonego na wniosku o pożyczkę i umowie.

W imiennej karcie zaksięgowano tylko jedną spłatę w wysokości 150 zł. Z wyciągu bankowego wynika, że również tą wpłatę dokonała ze swojego konta osobistego

Saldo pożyczki na dzień 30.06.2004r. wynosi 5.400 zł i nie może uwzględniać spłaty

Wniosek - [REDACTED]

[Handwritten signature]

25.03.2005r. na konto Zespołu wpłynęła wpłata w wysokości 100 zł. Na wyciągu widnieje nazwisko wpłacającego . Saldo na dzień 20.05.2005r. zmniejszyło się do 5.300 zł.

5. Zdziwienie kontrolujących wzbudziła pożyczka udzielona (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/20) na podstawie następujących dokumentów:

- na wniosku złożonym 07.10.2003r. brak decyzji Dyrektora Wydziału
- ujęta w protokole komisji nr 11/2003 z dnia 26.11.2003r.
- umowa pożyczki z dnia 26.11.2003r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 400 zł
- poręczycielami pożyczki były: [redacted]
- Własnoręczność podpisów poręczycieli potwierdziła osoba o nieczytelnym podpisie (nie jest to podpis Dyrektora szkoły). Przystawiono również pieczętkę SP nr 14
- wypłacono na podstawie listy wypłat nr 20/2003 w dniu 03.12.2003r.

Przez pół roku nie dokonano żadnej wpłaty na poczet udzielonej pożyczki.

Pożyczka natomiast została spłacona w całości łącznie z należnymi odsetkami w czasie trwania pierwszej kontroli w lipcu 2004r. Na dowodzie wpłaty napisano zwrot pożyczki.

Jest to bardzo dziwny przypadek i dlatego pomimo spłaty pożyczki został opisany. Pani [redacted] poręczyciel pożyczki jest pracownikiem SP nr 14.

W dniu 13.04.2005r. napisała oświadczenie, że nie zna pani [redacted] i nigdy nie poręczała jej pożyczki. Jej podpis złożony na oświadczeniu różni się od podpisu złożonego na umowie pożyczki.

Można przypuszczać, że lipcowa kontrola wzbudziła niepokój i nieprawnie wypłacona pożyczka szybko została zwrócona.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Kontrolujący natrafili na 5 pożyczek poręczanych przez osoby trzecie, do których pani [REDACTED] dopisała swoje nazwisko.

W 2002r. w protokole nr 1/2002 znalazły się dwie takie pożyczki:

- a) [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/21)
- b) [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/22)

Cechy wspólne ww. pożyczek:

- Ww. osoby nie figurują w ewidencji emerytów
- Kwota pożyczki 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł
- Ujęte w protokole z posiedzenia komisji nr 1/2002 z dnia 19.03.2002r.
- Wyplacone 21.03.2002r. na podstawie listy wypłat nr 6/2002
- Dopisanym poręczycielem jest [REDACTED]
- W każdym przypadku zaksięgowano spłaty dokonane z konta osobistego [REDACTED]

Ad a)

[REDACTED] złożyła wniosek o pożyczkę w styczniu 2002r. Poręczycielami pożyczki były: [REDACTED]

Własnoręczność podpisów poręczycieli potwierdziła osoba o nieczytelnym podpisie (nie jest to podpis Dyrektora szkoły). Przystawiono również pieczętę SP nr 14

W karcie imiennej zaksięgowano pożyczkę łącznie z odsetkami tj. kwotę 5.500 zł. Zaewidencjonowano tu również tytułem spłaty pożyczek wpłaty [REDACTED]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Wpłaty [REDACTED]:

- 100 zł w czerwcu 2002r. rozksięgowano: 50 zł [REDACTED], 50 zł [REDACTED]
- 100 zł w październiku 2002 rozksięgowano: 50 zł [REDACTED], 50 zł [REDACTED]
- 150 zł w lutym 2003 w całości zaksięgowano u [REDACTED]
- 150 zł w lutym 2004 rozksięgowano 50 zł [REDACTED], 100 zł [REDACTED]

Wpłata [REDACTED] w wysokości 150 zł została w całości zaksięgowana w karcie analitycznej [REDACTED]

Analiza dowodów źródłowych wykazała, że powyższe wpłaty nie powinny być zaksięgowane u opisywanego pożyczkobiorcy. Nie ma, bowiem pisemnej dyspozycji wpłacających. Pani [REDACTED] wykorzystując swoją pozycję w Zespole sama zdecydowała, komu te spłaty przyporządkuje.

Biorąc powyższe fakty pod uwagę należy stwierdzić, że saldo pożyczki wykazane na koncie analitycznym nie odpowiada rzeczywistości. Ponieważ nie nastąpiła żadna spłata saldo na dzień 30.06.2004r. wynosiło 5.500 zł

W styczniu 2005r. na konto Zespołu wpłynęła jedna wpłata w wysokości 50 zł.

W wyciągu bankowym wpisana jest [REDACTED]. Ta spłata spowodowała spadek salda na dzień 20.05.2005r. do kwoty 5.450 zł.

W wyniku telefonicznego wezwania do zapłaty do Zespołu przybyły dwie poręczycielki pożyczki pani [REDACTED]. **Obie panie pisemnie oświadczyły, że nie znają [REDACTED] i nigdy nie poręczały jej pożyczki.**

Okazało się również, że na umowie pożyczki wpisano fikcyjne nr dowodów osobistych tych pań. W komplecie dokumentów znajdują się kserokopie dowodów, którymi w rzeczywistości posługują się poręczycielki.

Wydruk

Ad b)

[REDACTED] złożyła wniosek o pożyczkę w marcu 2002r. Na umowie figurują poręczyciele: [REDACTED]. Dopisana została

[REDACTED] Brak podpisu Dyrektora Wydziału.

W imiennej karcie pożyczkobiorcy zaksięgowano pożyczkę wraz z odsetkami w łącznej wysokości 5.500 zł oraz spłaty dokonane przez [REDACTED].

Wpłaty [REDACTED] z konta osobistego:

- 100 zł w czerwcu 2002r. rozksięgowano: 50 zł [REDACTED] 50 zł [REDACTED]
- 150 zł w maju 2003 w całości na [REDACTED]
- 200 zł w lipcu 2004 w całości na [REDACTED]

Wpłatę [REDACTED] w wysokości 150 zł rozksięgowano po 50 zł na [REDACTED]

Tak jak w innych przypadkach wpłat tych nie można przyjąć na pomniejszenie salda pożyczki. Na dzień 30.06.2004r. saldo wynosi 5.500 zł.

31.03.2005r. na wyciągu bankowym stwierdzono wpłatę w wysokości 100 zł dokonaną przez [REDACTED]. Biorąc ją pod uwagę saldo na dzień 20.05.2005r. wyniesie 5.400 zł.

Na wezwanie do całkowitej spłaty pożyczki odpowiedziała pani [REDACTED] 11.04.2005r. złożyła pisemne oświadczenie, że nie zna pani [REDACTED] oraz pani [REDACTED] (zostanie opisana w dalszej części protokołu) i nigdy nie poręczała im pożyczek.

Z 2002r. skontrolowano jeszcze pożyczkę przyznaną [REDACTED] [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/23), a poręczaną również przez [REDACTED]. Z dokumentów wynika:

- wniosek złożono 09.09.2002r.
- nie figuruje w ewidencji emerytów

- ujęto w protokole komisji nr 6/2002 z dnia 01.10.2002r.
  - umowa z dnia 01.10.2002r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w kwocie 500 zł.
  - Poręczyciele: [REDACTED] dopisana została [REDACTED]
[REDACTED]
  - Wypłata pożyczki w dniu 07.10.2002r. na podstawie listy wypłat nr 21/2002
- W karcie analitycznej zaewidencjonowano pożyczkę wraz z odsetkami w łącznej wysokości 5.500 zł. Podobnie jak w wyżej opisanych przypadkach również tu zaksięgowano spłaty [REDACTED] (150 zł) i [REDACTED] (50 zł). [REDACTED] w lutym 2002r. wpłaciła 150 zł, a [REDACTED] zaksięgowała po 50 zł [REDACTED]

W marcu 2005r. wpłynęła wpłata w wysokości 100 zł. Na wyciągu bankowym figuruje nazwisko [REDACTED]. Zaksięgowanie tej spłaty da saldo na dzień 20.05.2005r. w wysokości 5.400 zł.

W dniu 12.03.2005r. poręczyciele pan [REDACTED] i pani [REDACTED] złożyli pisemne oświadczenie, że nie znają [REDACTED] i nigdy nie poręczali jej żadnej pożyczki.

W 2003r. kontrolujący znaleźli dwie pożyczki poręczane przez Panią [REDACTED]. Są to:

- [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/24)
- [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.2/25)

Cechy wspólne dla obu pożyczek:

- Ujęte w protokole komisji nr 6/2003 z dnia 15.10.2003r.
- Umowa z dnia 15.10.2003r. na łączną kwotę 5.400 zł
- Wypłacono 12.11.2003r. na podstawie listy wypłat nr 20/2003

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Ad a)

[REDACTED] złożyła wniosek w październiku 2003r. Poręczycielami są:

[REDACTED] dopisana została [REDACTED]

Ta pożyczka jest ewidentnym przykładem fałszowania dokumentów i wyłudzenia na ich podstawie, a następnie przywłaszczenia środków pieniężnych ZFŚS. W umowie pożyczki bardzo wyraźnie widać, że pierwotnie została podpisana z [REDACTED]. Następnie maszynowo wpisano nazwisko [REDACTED].

Nie zmieniono nawet danych osobowych. Bardzo wyraźnie widać podpis pożyczkobiorcy tj. [REDACTED]. W ten sposób uzyskano oryginalne podpisy poręczycieli poświadczone przez Dyrektora Szkoły.

W karcie analitycznej założonej dla [REDACTED] zaewidencjonowano tylko jedną spłatę [REDACTED]. W lutym 2004 wpłaciła ona 200 zł, a [REDACTED] rozksięgowwała po 100 zł [REDACTED] i [REDACTED].

W marcu 2005r. [REDACTED] wpłaciła 50 zł. Saldo pożyczki na dzień 20.05.2005r. wynosi 5.450 zł.

Poręczyciele [REDACTED] i [REDACTED] w dniu 18.03.2005r. złożyli pisemne oświadczenie, że nie znają [REDACTED] i nigdy nie poręczali jej pożyczki.

Ad b)

Pierwsza strona umowy pożyczki [REDACTED] zawiera ślady korektora w miejscu nazwiska. Nie można, więc odczytać, kogo była to umowa pierwotnie.

Poręczycielami występującymi na umowie są: [REDACTED] i [REDACTED]. [REDACTED] Dopisana została [REDACTED]. W założonej karcie analitycznej zaksięgowano trzy wpłaty. Jedna z nich nie została potwierdzona żadnym dokumentem źródłowym. Pozostałe należą do [REDACTED] i [REDACTED].

Wyk...

[Handwritten signature]

Wpłata [REDACTED] w wysokości 100 zł (z lutego 2004) została rozksięgowana na [REDACTED] i [REDACTED] po 50 zł.

Wpłata [REDACTED] w wysokości 200 zł zaksięgowano u [REDACTED]; [REDACTED] po 50 zł. Razem zaksięgowano 150 zł. Pozostałe 50 zł nie zostało nigdzie zaksięgowane.

W styczniu i w marcu 2005r. wpłynęły dwie wpłaty na łączną kwotę 150 zł. Ustalono, więc saldo pożyczki na dzień 20.05.2005r. na kwotę 5.250 zł.

W dniu 17.03.2005r. Pani [REDACTED] złożyła oświadczenie, że nigdy nie poręczała pożyczki osobie o nazwisku [REDACTED]

Podobne oświadczenie złożyła w dniu 21.03.2005r. Pani [REDACTED]

Ona również twierdzi, że nie poręczała pożyczki [REDACTED]. Dodała jeszcze, że nie zna takiej osoby. Od kwietnia 2003r. posługuje się nowym dowodem osobistym o nr [REDACTED]. Należy, więc stwierdzić, że w chwili podpisywania umowy aktualny był ten właśnie dokument. Natomiast na umowie wpisany jest jeszcze stary numer. Prawdopodobnie również ta umowa została sfalszowana.

A.3. Pożyczki poręczane przez osoby niezatrudnione w Zespole.

2002r.

1. [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3/26)
2. [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3/27)

Cechy wspólne dla obu pożyczek:

- Wnioski złożone w styczniu 2002r.
- Protokół komisji nr 1/2002 z dnia 19.03.2002r.
- Umowy pożyczek podpisane zostały 19.03.2002r. na kwotę z odsetkami łącznie 5.500 zł.
- Wyplata pożyczek nastąpiła 21.03.2002r. na podstawie listy wypłat nr 6/2002

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

- W obu pożyczkach zaksięgowano spłaty [REDACTED] i [REDACTED]
[REDACTED]

Ad 1.

Poręczycielami pożyczki przyznanej [REDACTED] są [REDACTED]

[REDACTED] Występują oni również na opisanej wcześniej umowie pani [REDACTED] W swoich oświadczeniach napisali, że nie znają również

pani [REDACTED] Nie poręczali jej żadnej umowy.

W ewidencji analitycznej zaksięgowano pożyczkę wraz z odsetkami w łącznej kwocie 5.500 zł. Zaewidencjonowano również 5 wpłat na łączną kwotę 700 zł. Wpłata w wysokości 300 zł nie ma odzwierciedlenia w dowodach źródłowych.

Wpłaty [REDACTED]

- 100 zł z maja 2002r. rozksięgowano po 50 zł na [REDACTED]

- 150 zł z października 2003r. w całości na [REDACTED]

Wpłaty [REDACTED]

- 150 zł z maja 2003r. w całości na [REDACTED]

- 150 zł z lutego 2004 po 50 zł na [REDACTED]

Rzeczywiste saldo na dzień 30.06.2004r. wynosi 5.500 zł i nie jest zgodne z kontem analitycznym.

W marcu 2005r. wpłynęła wpłata [REDACTED] w wysokości 100 zł.

Saldo pożyczki na dzień 20.05.2005r. wynosi 5.400 zł.

Ad 2

Poręczycielami pożyczki [REDACTED] są [REDACTED]

W imiennej karcie analitycznej zaksięgowano pożyczkę łącznie z odsetkami.

Zaewidencjonowano również 2 wpłaty [REDACTED] 100 zł i 50 zł) oraz wpłatę

[REDACTED] 50 zł.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Powyższe wpłaty zostały zaksięgowane niezgodnie z wolą wpłacających nie mogą więc pomniejszać salda pożyczki. Do dnia zakończenia kontroli tj. do 20.05.2005r. wielkość zadłużenia nie zmieniła się i wynosi 5.500 zł.

Główna Księgowa wezwała do całkowitej spłaty pożyczki poręczycieli.

W dniu 17.03.2005r. do Zespołu zgłosiła się jedna z poręczycielek pani

██████████. Złożyła ona pisemne wyjaśnienie, że nie zna ██████████

zamieszkałej przy ul. ██████████ nigdy nie poręczała jej pożyczki.

Stwierdziła również, że poręczała tylko pożyczki osobom pracującym razem z nią w SP nr ██████████ (oświadczenie w komplecie dokumentów).

3. ██████████ (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3/28)

- Wniosek złożono w listopadzie 2002r.
- Protokół komisji nr 11/2002 z dnia 26.11.2002r.
- Umowa pożyczki z dnia 26.11.2002r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 500 zł
- Poręczyciele: ██████████
- Pożyczka wypłacona 02.12.2002r. na podstawie listy wypłat nr 35/2002.

Podpis osoby odbierającej różni się od podpisu złożonego na wniosku.

Analitycznie pożyczka została zaksięgowana na imiennej karcie.

Zaewidencjonowano tu również dwie spłaty dokonane przez ██████████

w wysokości 150 zł i ██████████. Ten ostatni wpłacił 160 zł tytułem

spłaty pożyczki ██████████. Jednak wbrew woli wpłacającego

środki rozksięgowano następująco:

- 100 zł na ██████████
- 92 zł na ██████████

Analitycznie zaksięgowano kwotę o 32 zł niż na koncie syntetycznym.

Powyższe wpłaty nie mogą zmienić salda pożyczki, które na dzień 30.06.2004r.

wynosi 5.500 zł.

W marcu 2005r. [REDACTED] wpłaciła 150 zł. Saldo na 20.05.2005r. wynosi 5.350 zł.

Jak już wspomniano wcześniej, na wezwanie do całkowitej spłaty pożyczki odpowiedziała pani [REDACTED] 11.04.2005r. złożyła pisemne oświadczenie, że nie zna pani [REDACTED] oraz pani [REDACTED] i nigdy nie poręczała im pożyczek.

2003r.

1. [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3/29)
  - wniosek złożony w styczniu 2003r.
  - protokół komisji nr 1/2003 z dnia 25.03.2003r.
  - umowa podpisana 25.03.2003r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami 500 zł
  - na umowie nazwisko [REDACTED] zostało wpisane w miejsce ukrytego pod korektorem innego nazwiska
  - poręczyciele: [REDACTED]

Pożyczka zaewidencjonowana została na imiennej karcie. Również w tej pożyczce zaksięgowano wpłaty [REDACTED] (150 zł) i [REDACTED] (150 zł).

Saldo pożyczki nie uwzględniając powyższych spłat na dzień 30.06.2004r. wynosi 5.500 zł.

W marcu 2005r. [REDACTED] wpłaciła 100 zł. Saldo pożyczki na dzień 20.05.2005r. zmalało do 5.400 zł.

2. Kontrolujący dokonali analizy kolejnych 3 pożyczek przyznanych przez komisję socjalną w dniu 15.10.2003r. i ujętych w protokole nr 6/2003:

- a) [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3/30)
- b) [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3.31)
- c) [REDACTED] (komplet dokumentów załącznik nr V.A.3/32)

as Wójcik

[Signature]

Elementy wspólne tych pożyczek:

- wnioski złożone w październiku 2003r.
- pożyczkobiorcy nie figurują w ewidencji emerytów
- protokół nr 6/2003
- umowy pożyczek z dnia 15.10.2003r. na kwotę 5.000 zł wraz z odsetkami w wysokości 400 zł.
- Wypłacone w dniu 12.11.2003r. listą wypłat nr 20/2003

Ad a)

Pożyczkę [REDACTED] poręczały: [REDACTED]

[REDACTED] W listopadzie 2003r. założono imienną kartę pożyczki, w której zaewidencjonowano kwotę 5.400 zł. Jest to kolejna pożyczka, w której zaksięgowano spłatę [REDACTED]. Była to kwota 150 zł. Wpłacona z konta osobistego w marcu 2004. Do dnia zakończenia kontroli na tą pożyczkę nie wpłynęła żadna spłata.

Saldo na dzień 20.05.2005r. wynosi 5.400 zł.

Ad b)

Poręczycielami pożyczki pani [REDACTED] są: [REDACTED]

[REDACTED], [REDACTED]

Na koncie analitycznym zaksięgowano tylko jedną wpłatę. Jest to 100 zł wpłacone przez [REDACTED], a niesłusznie przypisane przez pracownika Zespołu tej pożyczce.

Podobnie jak wszystkie inne wpłaty [REDACTED] samowolnie zaksięgowane u innych osób, również ta powinna być przeksięgowana na spłatę pożyczki pani [REDACTED].

Na konto Zespołu wpłynęły dwie wpłaty w łącznej wysokości 150 zł (50 zł w październiku 2004r. i 100 zł w marcu 2005r.). **Saldo na dzień 20.05.2005r. wynosi 5.250 zł**

Ad c)

Pożyczkę [REDACTED] poręczały [REDACTED] i [REDACTED]. Kwota pożyczki została zaksięgowana analitycznie na imiennej karcie. Ujęto w niej również dwie spłaty na łączną kwotę 150 zł.

Dokumenty źródłowe wykazały, że są to środki wpłacone przez [REDACTED] i w Zespole rozksięgowane na różne osoby w sposób następujący:

- 200 zł wpłata z kwietnia 2004r. rozksięgowana po 100 zł na [REDACTED] i [REDACTED]
- 200 zł wpłata z czerwca 2004r. rozksięgowana po 50 zł na [REDACTED] i [REDACTED] oraz 100 zł na [REDACTED]

Na dowodach wpłaty wpisano w tytule rata pożyczki.

W styczniu 2005r. wpłynęła jedyna wpłata [REDACTED] na kwotę 50 zł. Tylko ta wpłata może pomniejszyć saldo zadłużenia. Na dzień 20.05.2005r. saldo pożyczki wynosi 5.350 zł.

W dniu 18.03.2005r. złożyła pisemne oświadczenie poręczycielka pani [REDACTED]. Napisała ona, że nie zna i nigdy nie poręczała pożyczki [REDACTED]. Z kserokopii dowodu osobistego nr [REDACTED], którym posługuje się pani [REDACTED] wynika, że został on wydany 20.04.2004r. Zastanawiające jest, zatem jakim sposobem ten sam numer dowodu może figurować na umowie pożyczki podpisanej 15.10.2003r.

A.4. Pożyczki wypłacone na podstawie listy wypłat nr 26/2004

W rozdziale III wspomniano już, że w dokumentacji 2004r. znajdują się dwie listy o tym samym numerze tj. 26/2004. Obie dotyczą wypłaconych pożyczek. Jedna opiewa na kwotę 7.000 zł, druga 20.000 zł.

Lista wypłat na kwotę 20.000 zł zatytułowana przez pracowników Zespołu „pożyczki emeryci”, została zaewidencjonowana w raporcie kasowym nr 4/2004 za okres od 01.07.2004 do 08.07.2004. Zawiera tylko nazwiska 4 osób:

- [REDACTED] pożyczka 5.000 zł
- [REDACTED] pożyczka 5.000 zł
- [REDACTED] pożyczka 5.000 zł
- [REDACTED] pożyczka 5.000 zł

Razem **20.000 zł**

Osoby te nie figurują w ewidencji pracowników czynnych oraz emerytów. Nie złożyły wniosku o pożyczkę. Nie podpisały również umowy. Co więcej nie figurują w żadnym protokole z posiedzenia komisji socjalnej. Nie ma również zgody Dyrektora Wydziału na wypłatę pożyczek. Z ustaleń tych wynika, że lista ta została samowolnie utworzona przez pracowników Zespołu. W żadnym wypadku nie może dotyczyć pożyczek zwrotnych (brak jakichkolwiek dokumentów). Gotówka z kasy została, więc wypłacona bezprawnie.

Osoby wymienione na liście wypłat 26/2004 pokwitowały odbiór gotówki z kasy w dniu 02.07.2004r. Wszystkie podpisy są jednak nieczytelne. Trudno na ich podstawie stwierdzić, kto w rzeczywistości potwierdził i otrzymał gotówkę.

Dla ww. pożyczkobiorców nie założono imiennych kart analitycznych. Kontrolujący natrafili tylko na zakładkę w arkuszu kalkulacyjnym, w której wpisano łącznie: „pożyczki ([REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]) udzielona pożyczka 20.000 zł” (komplet dokumentów załącznik nr V.A.4/33).

Zarządzona przez kontrolujących w dniu 08.07.2004r. inwentaryzacja kasy oraz badanie raportu kasowego nr 4/2004 wzbudziły w jednostce kontrolowanej duży niepokój. Obecnie kontrolujący stwierdzili, że środki wypłacone listą wypłat nr 26/2004 zostały zwrócone w całości (każda w jednej kwocie) do Zespołu w okresie od lipca 2004r. (w trakcie trwania kontroli) do września 2004r. w sposób następujący:

- 29.07.2004r. [REDACTED] 5.000 zł
- 12.08.2004r. [REDACTED] 5.000 zł
- 23.08.2004r. [REDACTED] 5.000 zł
- 14.09.2004r. [REDACTED] 5.000 zł

Wszystkie wpłaty zostały dokonane za pośrednictwem Urzędu Pocztowego. Na prośbę Głównej Księgowej Zespołu poczta główna przekazała dowody wpłaty ww. osób. Można zauważyć, że wszystkie blankiety wypełnione są podobnym charakterem pisma. W tytule wpisano zwrot lub spłatę pożyczki. Każda osoba uzyskując pożyczkę z Zespołu ma obowiązek zwrócić ją w określonym w umowie czasie powiększoną o należne odsetki. W tym przypadku nie zawarto żadnych umów, a środki zostały zwrócone bez odsetek w niespotykane krótkim czasie. **Wynika, więc, że prowadzona w lipcu 2004r. kontrola przyczyniła się do zwrotu środków prawdopodobnie przywłaszczonych przez pracowników Zespołu.**

Opisane w punkcie A pożyczki są ściśle powiązane z byłymi pracownikami Zespołu: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]. Każdy z pracowników poręczał, co najmniej 2 z tych pożyczek. Prym w tym zakresie wiodą [REDACTED] (poręczała 11 pożyczek) i [REDACTED] (poręczała 6 pożyczek). Dodatkowo obie panie przekazywały własne środki finansowe na spłatę pożyczek, które prawdopodobnie pobrały lub „miały” pobrać inne osoby. Trudno jednak uwierzyć w bezinteresowne działania obu

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

pań. Zwłaszcza, że w latach 2002-2004r. były to znaczne kwoty, a każda z tych osób sama posiadała zadłużenie z tytułu pożyczki mieszkaniowej zaciągniętej w Zespole. Miały, więc obowiązek spłacać własne pożyczki, czego nie czyniły. Kontrolujący wyliczyli, że na konto innych pożyczkobiorców pracownice przekazały własne środki w kwocie:

- 2.900 zł wpłaty [REDAKTOWANE] zaksięgowane tylko u [REDAKTOWANE] (załącznik nr V.A/34)
- 3.950 zł wpłaty [REDAKTOWANE] zaksięgowane u około 20 osób (załącznik nr V.A/35)

Biorąc pod uwagę złożone przez poręczycieli oraz rzekomych pożyczkobiorców oświadczenia (opisane wcześniej) nasuwa się podejrzenie, że „pożyczki” omówione w punkcie A pracownice Zespołu wypłaciły sobie na podstawie fałszywych dokumentów. Pojedyncze spłaty natomiast, w przypadku ewentualnej kontroli, miały uspić czujność organu nadzorującego (Wydziału). Na podstawie badanych dokumentów kontrolujący stwierdzili, że pierwsze budzące niepokój, co do swojej rzetelności (prawdziwości) „pożyczki” wypłacono już w 1999r. Pożyczkobiorców wybierano m.in. wśród osób samotnych, w podeszłym wieku ([REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE]). Wypełniano wnioski, podpisywano umowę. W jego imieniu dokonywano również spłat kilku rat pożyczki. [REDAKTOWANE]. Główna Księgowa Zespołu rozpoznała na dowodach wpłat pismo [REDAKTOWANE]. Często zły stan zdrowia, sytuacja finansowa, zgon tych osób były powodem umorzenia pożyczki (przykład pożyczki [REDAKTOWANE]). Bowiem w takich przypadkach komisja socjalna pozytywnie opiniowała wnioski o umorzenie. Z formalnego punktu widzenia wszystkie, więc wymogi regulaminu były spełnione.

Należy przypuszczać, że taki scenariusz nie spełnił się w przypadku [REDAKTOWANE]. Jak już wspomniano wcześniej osoba ta złożyła pisemne oświadczenie, że nigdy nie ubiegała się, jak również nie uzyskała pożyczki z Zespołu.

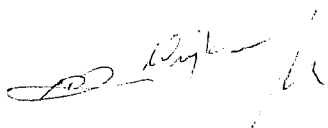
[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

Pani [REDACTED] jako Główna Księgowa oraz [REDACTED] pełniąca m.in. funkcję kasjera pracowały w Zespole od chwili jego powołania. Z każdym rokiem pracy cieszyły się większym zaufaniem zarówno pracowników Wydziału (w tym kolejnych dyrektorów) oraz związków zawodowych. Od 1997r. do 2004r. nikt nie weryfikował ich pracy. Nic, więc dziwnego, że pracując bez jakiegokolwiek ze strony Wydziału nadzoru, kontroli finansowo księgowej bezkarnie nadużywały swoich uprawnień. Sprzyjał temu brak programu finansowo księgowego wymuszającego ścisłe powiązanie kont syntetycznych z analitycznymi. W rozdziale II szczegółowo opisano rachunkowość Zespołu. Wskazano na brak zgodności syntetyki z analityką. Tak prowadzona rachunkowość pozwalała na swobodną, uzależnioną od własnych potrzeb działalność na kontach analitycznych (rejestrwanie operacji gospodarczych niepotwierdzonych dokumentem źródłowym w tym np. fikcyjnych spłat pożyczek itp.).

Kontrola przeprowadzona w lipcu 2004r. wykazała, że do obowiązków [REDACTED] należało m.in uczestniczenie w posiedzeniu komisji socjalnej, sporządzanie protokołu z tego posiedzenia, list wypłat pozytywnie rozpatrzonych wniosków o świadczenia z ZFŚS, prowadzenie imiennych kartotek pożyczkobiorców spłacających pożyczki indywidualnie.

Członkowie komisji podpisywali protokół w kilka dni po posiedzeniu. Nie mieli możliwości zweryfikowania zestawienia osób ujętych w protokole z faktycznie złożonymi wnioskami. Polegali całkowicie na uczciwości protokolanta. **Potwierdziły się przypuszczenia wspomnianej kontroli, że dopisanie do protokołu fikcyjnych nazwisk nie stanowiło żadnego problemu. Nierzetelne protokoły były podstawą sporządzenia list wypłat i następnie bezprawnej wypłaty środków pieniężnych z kasy. Kontrolujący natrafili na 11 nazwisk osób ubiegających się o pożyczki zwrotne, dopisanych do protokołu bez wniosku i umowy. Dwie z tak wypłaconych pożyczek nie zostały**

zaewidencjonowane na kontach analitycznych ([REDACTED], [REDACTED]). Prawdopodobnie chciano w ten sposób ukryć fakt niezgodnej z prawem wypłaty pożyczek. W trakcie trwania kontroli kontrolujący nie byli w stanie stwierdzić, w jaki sposób te dwie pożyczki zaksięgowano na kontach syntetycznych księgi głównej. Można podejrzewać, że nie ujęto ich na koncie 240₁ – pożyczki, a zaksięgowano od razu w ciężar funduszu na konto 851. Trudno ocenić ile pożyczek wypłaconych w latach 1997-2004 zostało w ten sposób ukrytych.

Brak jakiegokolwiek nadzoru i kontroli w Zespole utwierdzał pracowników w poczuciu bezkarności. Na początku działalności starano się ściśle przestrzegać procedur związanych z udzielaniem pożyczek zwrotnych. Sporządzano (fałszowano) wnioski oraz umowy i przedstawiano go na posiedzeniu komisji socjalnej. Wraz ze wzrostem zaufania uwidacznia się mniejsza staranność w stosowaniu regulaminów. Jak już wspomniano pojawiły się pożyczki wypłacane tylko na podstawie protokołu i listy wypłat. Nie marnowano już, bowiem czasu na wypełnianie wniosków i umów. Należy przypuszczać, że pewność siebie doprowadziła do tego, że wpłaty z własnego konta osobistego księgowano na imiennych kartach innych pożyczkobiorców. Trwało to do chwili wygaśnięcia umowy o pracę pani [REDACTED] (22.09.2004r.).

Całkowite rozluźnienie nastąpiło w 2004r. Kontrolujący natrafili na przypadki wypłaty środków pieniężnych tylko na podstawie listy wypłat zatytułowanej pożyczki emeryci. Pominięto wnioski, umowy oraz komisję socjalną.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wartościowo- ilościowe zbadanych i omówionych w punkcie A pożyczek. Jest ona podsumowaniem zestawienia sporządzonego przez kontrolujących na podstawie dokumentów źródłowych i zestawienia sporządzonego przez Jednostkę. (komplet dokumentów załącznik nr V.A.33).

okres	1999	2001	2002	2003	2004	Razem
Ilość pożyczek (sztuki)	2	4	11	9	10	36
Kwota bez odsetek (zł)	8.000	16.000	49.000	45.000	15.000	133.000
Odsetki (zł)	800	1.600	4.700	3.800	900	11.800
Doksięgowanie (zł)*	4.400		7.600		4.200	16.200
Saldo łączne na 20.05.2005r (zł)**	7.900	12.483	53.640	42.800	19.712	136.535

*doksięgowanie – kwoty zaksięgowane w imiennych kartach analitycznych pożyczkobiorców niepotwierdzone żadnym dokumentem źródłowym

**saldo na dzień 20.05.2005r. obejmuje należność główną wraz z odsetkami oraz kwotami z rubryki doksięgowanie pomniejszone o rzeczywiste spłaty.

Zastanawiające jest również, że w większości pożyczek omówionych w punkcie A nie wystąpiły spłaty wniesione przez pożyczkobiorców. W kartach imiennych utworzonych dla tych pożyczkobiorców księgowano spłaty [REDACTED] [REDACTED] oraz [REDACTED]. Pojawiły się one dopiero w październiku 2004r. oraz w styczniu i marcu 2005r (po rozwiązaniu stosunku pracy z [REDACTED] i [REDACTED]. Spłaty wpływały na konto Zespołu drogą elektroniczną za pośrednictwem towarzystw finansowych i trudno powiedzieć, kto w rzeczywistości ich dokonał. Łącznie w tym okresie wpłynęło 2.230 zł.

Reasumując, wszystkie opisane w niniejszym punkcie działania byłych pracowników Zespołu (poręczenia pożyczek, księgowanie własnych wpłat na poczet spłat pożyczek osób trzecich, fikcyjne księgowania itp.) może

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

wskazywać na świadome działanie mające na celu przywłaszczenie środków ZFŚS.

Kontrolujący w trakcie kontroli zbadali ok. 20% pożyczek udzielonych osobom spłacającym je indywidualnie (emeryci, renciści). Natrafili na liczne przykłady łamania obowiązujących regulaminów, fałszowania dokumentów, bezprawnego wypłacania środków pieniężnych. Nie możliwe jest jednak określenie skali problemu w całym okresie działalności Zespołu.

B.

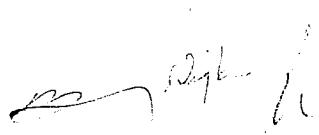
Następną grupę pożyczek poddaną podczas kontroli analizie, **stanowią pożyczki pobrane lub poręczane przez pracowników Wydziału Edukacji i Sportu U.M. Bydgoszczy**. Kontrolujący zestawili je w następujące grupy:

1. Pożyczki wypłacone gotówką w kasie Zespołu związane ze Szkolnym Schroniskiem Młodzieżowym w Bydgoszczy (zwane dalej Schroniskiem):

a) ██████████ – pierwsza pożyczka w kwocie 4.000 zł. odebrana przez pożyczkobiorcę w kasie Zespołu w dniu 10.04.2000 r. (umowa z dnia 04.04.2000 r., lista płac nr 3/2000). Ustalono, że:

- ewidencja analityczna pożyczki prowadzona jest w Zespole na imiennej karcie pracownika Schroniska,
- raty pożyczki potrącane są regularnie z wynagrodzenia pożyczkobiorcy a następnie przekazywane przez pracodawcę na konto bankowe Zespołu.

Wniosek do Zespołu, o przyznanie następnej pożyczki, ██████████ złożyła w dniu 03.09.2003 r. Pracodawca nie wpisał na wniosku wysokości zadłużenia z tytułu zaciągniętej w 2000 r. pożyczki. Komisja zaopiniowała wniosek pozytywnie, zawarto umowę i wypłacono w dniu 25.09.2003 r. pożyczkę w wysokości 5.000 zł. Ustalono że:

- zadłużenie z tytułu zaciągniętej w 2000 r. pożyczki na dzień 25.09.2003 r. (tzn. na dzień wypłaty kolejnej pożyczki w wysokości 5.000 zł.) wynosiło 1.012 zł.,
- **pożyczka została odebrana gotówką w kasie Zespołu przez Dyrektora Schroniska [REDACTED] (pisemne upoważnienie pożyczkobiorcy),**
- zdarzenie wypłaty pożyczki zostało zaewidencjonowane w Zespole na oddzielnej imiennej karcie,
- **splaty pożyczki nastąpiły dopiero od miesiąca września 2004 r. (tj. po pierwszej kontroli przeprowadzonej w Zespole).** Zadłużenie na dzień 20.05.2005 r. wynosi 4.294 zł.

(komplet dokumentów - załącznik nr V.B./1)

b) [REDACTED] - pożyczka w kwocie 5.000 zł. W kontroli ustalono:

- wniosek do Zespołu o przyznanie pożyczki złożono w dniu 23.02.2002 r. **Na wniosku tym Dyrektor [REDACTED] poświadczyła zatrudnienie [REDACTED] w Schronisku na czas nieokreślony, wpisano także uposażenie brutto w wysokości 850 zł.**
- komisja rozpatrzyła wniosek pozytywnie. Zawarto umowę o przyznanie pożyczki w kwocie 5.000 zł. **Poręczycielami została [REDACTED] (zamieszkująca pod tym samym adresem co pożyczkobiorca) oraz [REDACTED]**
- **pożyczka została odebrana gotówką w kasie Zespołu, przez Dyrektora [REDACTED] (pisemne upoważnienie),**
- pożyczka została wpisana do ewidencji prowadzonej w Zespole dla emerytów. Splaty rat wnoszone są nieregularnie przekazem pocztowym. Zadłużenie na dzień 20.05.2005 r. wynosi 1.705 zł.

(komplet dokumentów – załącznik nr V.B/2)

c) [REDACTED] – pierwsza pożyczka w kwocie 4.000 przekazana przelewem na

B. Wójcik

[Handwritten signature]

konto Schroniska w dniu 14.06.2000 r. Ustalono że:

- ewidencja analityczna pożyczki prowadzona jest w Zespole na imiennej karcie pracownika Schroniska,
- raty pożyczki potrącane są regularnie z wynagrodzenia pożyczkobiorcy a następnie przekazywane przez pracodawcę na konto bankowe Zespołu.

Wniosek do Zespołu o przyznanie następnej pożyczki [REDACTED] złożyła w dniu 03.09.2003r. Na wniosku nie wpisano stanu zadłużenia pożyczki zaciągniętej w 2000 r. Komisja zaopiniowała wniosek pozytywnie, zawarto umowę a następnie wypłacono w kasie Zespołu w dniu 25.09.2003 r. pożyczkę w kwocie 5.000 zł. W kontroli ustalono:

- zadłużenie z tytułu zaciągniętej w 2000 r. pożyczki na dzień 25.09.2003 r. (tzn. na dzień wypłaty kolejnej pożyczki w wysokości 5.000 zł.) wynosiło 1.104 zł.,
- pożyczka została odebrana w kasie Zespołu przez pożyczkobiorcę,
- zdarzenie wypłaty pożyczki zostało zaewidencjonowane w Zespole na oddzielnej imiennej karcie,
- **splaty pożyczki nastąpiły dopiero od miesiąca września 2004 r. (tj. po pierwszej kontroli przeprowadzonej w Zespole).** Stan zadłużenia na dzień 20.05.2005 r. wynosi 4.386 zł.

(komplet dokumentów – załącznik nr V.B/3)

d) [REDACTED] – pożyczka w kwocie 5.000 zł. W kontroli ustalono:

- wniosek do Zespołu złożono w dniu 23.02.2002 r. Na wniosku tym **Dyrektor** [REDACTED] **poświadczyła zatrudnienie syna** [REDACTED] **w Schronisku na czas nieokreślony z uposażeniem brutto 760 zł.**
- komisja rozpatrzyła wniosek pozytywnie, poręczycielami została [REDACTED] i [REDACTED]. **Pożyczkę w wysokości 5.000 zł. odebrała w kasie Zespołu** [REDACTED] (pisemne upoważnienie),
- pożyczkę wpisano do ewidencji prowadzonej w Zespole dla emerytów placówek oświatowych,

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

- dokonano zaledwie jednej spłaty w kwocie 100 zł. dopiero we wrześniu 2003r. (tzn. po roku od wypłaty pożyczki). Stan zadłużenia na dzień 20.04.2005 r. wynosił 5.400 zł.

(komplet dokumentów – załącznik nr V.B/4)

Na żądanie kontroli Dyrektor oraz Główna Księgowa Schroniska złożyli w dniu 20.04.2005 r. pismo (załącznik nr V.B/5), w którym oświadczyli, cyt. „... p. ██████████ – od 1999 r do chwili obecnej był i jest zatrudniony na umowę zlecenie, nigdy nie był zatrudniony na umowę o pracę. p. ██████████ nigdy nie była zatrudniona w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym na umowę o pracę, ani na umowę zlecenie.” Dyrektor ██████████ zaświadczać więc na wniosku ich zatrudnienie (na czas nieokreślony) oraz wysokość wynagrodzenia, poświadczyla nieprawdę . W ten sposób wyłudziła przyznanie pożyczek (razem w wysokości 10 tys. zł.) osobom nieuprawnionym tzn. swojemu synowi i córce ██████████

Ponadto kontrolujący ustalili, że ██████████ pracownik Wydziału (podinspektor w referacie ekonomicznym) sprawującego nadzór nad jednostkami oświatowymi, jest jednocześnie zatrudniona w wymiarze ½ etatu (od 01.05.1994 r.) w Schronisku. Wykorzystuje swoją pozycję (nadzorczą zarówno nad Schroniskiem jak i nad Zespołem), nie przestrzega regulaminu Zespołu, pobiera kolejną pożyczkę na cele mieszkaniowe, w sytuacji, kiedy poprzednia nie została w całości spłacona. Co więcej przyczynia się do przyznania pożyczki swojej córce i synowi Dyrektora Schroniska (osobom nieuprawnionym do korzystania z ZFŚS jednostek oświatowych) i poręcza ich pożyczek.

W ten sposób uzyskane pożyczki (Dyrektor Schroniska ██████████ i syn, pracownik Wydziału ██████████ i córka) na łączną kwotę 20.000 zł. nie były spłacane terminowo. Pierwszych wpłat dokonano dopiero po upływie roku od dnia wypłaty pożyczek tj. po pierwszej kontroli w Zespole.

Natomiast [REDACTED] rozpoczął spłatę pożyczki dopiero podczas trwania drugiej kontroli tj. prawie po dwóch latach od dnia wypłaty pożyczki (w miesiącu maju 2005 r. wpłacono 4 tys. zł.).

Pracownicy Zespołu wiedzieli, że [REDACTED] i [REDACTED] nie są pracownikami schroniska. Świadczy o tym wpis wypłaconych im pożyczek w ewidencję prowadzoną dla emerytów. Nie reagowali także na brak spłat tych pożyczek (brak wezwań do zapłaty). Dopiero przeprowadzona kontrola spowodowała rozpoczęcie spłat.

2. Pożyczki związane z Młodzieżowym Domem Kultury Nr 4 w Bydgoszczy (zwanego dalej MDK nr 4)

W kontroli ustalono, że kolejnym pracownikiem Wydziału zatrudnionym jednocześnie w jednostce oświatowej jest [REDACTED]. Zatrudniona jest w Wydziale w charakterze podinspektora referatu ekonomicznego i jednocześnie jako Główna Księgowa MDK Nr 4 w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu (do 31.03.2005 r.). Ponadto [REDACTED] została upoważniona do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym Zespołu.

[REDACTED] zwróciła się z wnioskiem do Zespołu o przyznanie pożyczki. Komisja rozpatrzyła wniosek pozytywnie i na podstawie umowy z dnia 27.03.2001 r. została przyznana pożyczka w wysokości 4.000 zł. (załącznik nr V.B/6). Kwotę pożyczki przekazano przelewem w dniu 03.04.2001 r. (załącznik nr V.B/7) z konta Zespołu na konto osobiste pożyczkobiorcy.

Tego samego dnia tj. 03.04.2001r. z konta Zespołu przekazano przelewem na konto MDK Nr4 pożyczkę w wysokości 4.000 zł. Na przelewie dokonano wpisu „*Pożycz mieszk [REDACTED] B 4000 em E*” (załącznik nr V.B/8). Na przelewie zaznaczono, że pożyczka dotyczy emeryta. Stałą praktyką była

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

wypłata pożyczek dla emerytów gotówką, w kasie Zespołu. Zatem kontrolujący dokonali analizy wszystkich czynności związanych z tą pożyczką i ustalili:

- 28.12.2000 r. do Zespołu wpłynął wniosek [REDACTED] z prośbą o przyznanie pożyczki. Na wniosku podano informację, że dotyczy on emeryta. Ustalono, że [REDACTED] była zatrudniona do 30.09.1992 r. w MDK Nr 4 w wymiarze ½ etatu w charakterze kasjera oraz, że na emeryturę przeszła w 1990 r. z Komendy Miejskiej ZHP, gdzie pracowała w wymiarze pełnego etatu. **Z powyższego wynika, że nie jest osobą uprawnioną (po dniu 30.09.1992 r.) do korzystania z ZFŚS prowadzonego w Zespole.**
- Wniosek rozpatrzono pozytywnie, zawarto w dniu 23.03.2001 r. umowę na podstawie której przyznano pożyczkę w wysokości 4.000 zł. **Poręczycielami zostali pracownicy Wydziału tj. [REDACTED] (także upoważniona do dyspozycji rachunkiem bankowym Zespołu) oraz [REDACTED] której zatrudnienie i zakres uprawnień opisano wyżej (załącznik nr V.B/11).**
- Pożyczka ta nie została wypłacona [REDACTED]. Kontrolujący zwrócili się do MDK Nr 4 z żądaniem wyjaśnienia sprawy. Ustalono, że pożyczka ta została przekazana w dniu 06.04.2001 r. przelewem na konto osobiste [REDACTED] z adnotacją „pożyczka z F Św. Socj. [REDACTED]” Przelew podpisała Dyrektor [REDACTED] oraz [REDACTED] która korzystając z zajmowanych stanowisk przywłaszczyła sobie pożyczkę przyznaną [REDACTED] (załączniki Nr V.B/9, V.B/10).
- Pożyczkę zarejestrowano w ewidencji analitycznej prowadzonej dla emerytów. Następnie, otworzono w ewidencji pracowników czynnych zawodowo, oddzielną kartotekę dla [REDACTED] na którą w maju 2001 r. przeniesiono pożyczkę w kwocie 4.000 zł. (z ewidencji analitycznej prowadzonej dla emerytów).

- MDK Nr 4 przekazywało do Zespołu miesięczne raty pożyczki (potrącane z wynagrodzenia) [REDACTED] w kwocie dwukrotnie wyższej od rat określonych w umowie. Pracownicy Zespołu dzielili kwotę każdej raty na dwie równe części (niekiedy dyspozycję takiego podziału na drugiej stronie przelewu umieszczał pracodawca) a następnie księgowali na dwóch kartach analitycznych tj. [REDACTED] i [REDACTED]. W marcu 2003r. prześlęgowano zadłużenie w kwocie 2.760 zł. z kartoteki [REDACTED] a kartotekę [REDACTED] (od tego miesiąca wpłatę w pełnej wysokości księgowano na kartotece [REDACTED]). **Na powyższe okoliczności nie ma w Zespole pisemnej dyspozycji. Prawdopodobnie ustne polecenie wydała [REDACTED] (załącznik nr V.B/13).**
- 29.08.2003 r. złożono w Zespole kolejny wniosek [REDACTED] o przyznanie pożyczki tym razem w kwocie 2.000 zł. (poprzednia z 2001 r. niespłacona) **Uwagę kontrolujących zwróciły różne podpisy złożone na wnioskach (z 2001 r i 2003 r,) przez wnioskodawcę (załączniki Nr V.B/11, V.B/12). Zachodzi zatem podejrzenie, że jeden z podpisów został sfalszowany.**
- Komisja zaopiniowała wniosek z dnia 29.08.2003 r. pozytywnie, zawarto umowę. Pożyczka została wypłacona w kwocie 2.000 zł. w dniu 12.11.2003 r. gotówką w kasie Funduszu. Wpisano ją w ewidencji analitycznej emerytów. Wpłat dokonywano na poczcie, nieregularnie, w 2005 r. wpłacono zaledwie jedną ratę.

Po dokonaniu korekt mylnych księgowani, salda wymienionych wyżej pożyczek na dzień 20.05.2005 r. wynoszą:

- [REDACTED] pożyczka z 2001r. zadłużenie w kwocie 2.392 zł.,
- [REDACTED] pożyczka z 2003 r. zadłużenie w kwocie 1.056 zł.
- [REDACTED] pożyczka z 2001 r. nadpłata w kwocie 1.564 zł.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

3. Pożyczki przyznane i wypłacone [REDACTED]

[REDACTED] – zatrudniona od 01.10.1999 r. w Wydziale na stanowisku inspektora, obecnie Kierownik referatu organizacyjnego.

W dniu 26.11.1999 r. do Zespołu wpłynął wniosek [REDACTED] z prośbą o przyznanie pożyczki. W kontroli ustalono:

- we wniosku wpisano, że wnioskodawca zatrudniony jest na stanowisku Dyrektora w Zespole Szkół Nr [REDACTED]. Potwierdzenie zatrudnienia na wniosku złożył w dniu 01.09.1999 r. Wicedyrektor mgr [REDACTED]
- wniosek rozpatrzono pozytywnie i w dniu 04.04. 2000 r. zawarto umowę, w której przyznano pożyczkę w kwocie 4.000 zł. Pożyczkę poręczyli [REDACTED] – pracownik Wydziału, [REDACTED] Wicedyrektor Zespołu Szkół Nr [REDACTED],
- pożyczkę wypłacono w dniu 10.04.2000 r. gotówką w kasie Zespołu,
- kartoteka imienna prowadzona w ewidencji emerytów, spłaty dokonywane indywidualnie z rachunku bankowego pożyczkobiorcy.

Z powyższego wynika, że [REDACTED] w chwili składania wniosku, zawierania umowy i odbioru pożyczki nie była już pracownikiem Zespołu Szkół Nr [REDACTED]. Nie była więc uprawniona do korzystania z ZFŚS prowadzonego w Zespole. Co więcej pracowała (pracuje nadal) w Wydziale, który sprawuje nadzór nad jednostkami oświatowymi, także nad Zespołem. Wykorzystała więc swoją pozycję i wymusiła przyznanie i wypłatę pożyczki.

Podkreślić przy tym należy, że Zastępca Dyrektora Wydziału T [REDACTED] U [REDACTED] jako bezpośredni przełożony [REDACTED] świadomie przyznał pożyczkę osobie nieuprawnionej.

Kontrolujący ustalili, że [REDACTED] w dniu 01.09.2002 r. podjęła pracę w wymiarze 4/18 etatu w Zespole Szkół Nr 14 w charakterze nauczyciela (przy jednoczesnym, dalszym zatrudnieniu w Wydziale). Złożyła też

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

19.09.2002 r. do Zespołu kolejny wniosek o przyznanie pożyczki. Zatrudnienie na wniosku potwierdził Dyrektor Zespołu Szkół Nr [REDACTED] Ustalono:

- komisja wniosek zaopiniowała pozytywnie, zawarto w dniu 26.11.2002 r. umowę w której przyznano pożyczkę w kwocie 4.500 zł. (ponownie umowę podpisał T. U [REDACTED]).
- pożyczkę wypłacono w dwóch ratach: pierwsza - w dniu 10.10.2002 r. przelewem na konto bankowe Zespołu Szkół Nr [REDACTED] w kwocie 2.500 zł., druga w dniu 15.10.2002r gotówką w kasie Zespołu (lista nr 25/02 sporządzona tylko na jedną osobę) w kwocie 2.000 zł.,
- założono kartotekę imienną, w ewidencji prowadzonej dla emerytów, miesięczne wpłaty dokonywane są indywidualnie z konta osobistego pożyczkobiorcy.

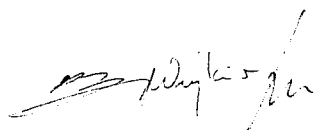
Z przedstawionych wyżej ustaleń wynika, że pożyczkę wypłacono jeszcze przed podpisaniem umowy (przeszło miesiąc). Co więcej poprzednia pożyczka nie została spłacona – jej zadłużenie, w dniu wypłaty kolejnej pożyczki, wynosiło 1.676 zł. Zatem naruszono regulamin Zespołu a więc M. G [REDACTED] po raz kolejny wykorzystwała swoją pozycję i wymusiła nieprawne przyznanie i wypłatę pożyczki.

W związku z niespłaceniem pierwszej pożyczki Pracownicy Zespołu jednocześnie prowadzili dwie kartoteki M. G [REDACTED] Kontrolujący ustalili również, że pracownicy Zespołu wpłaty M. G [REDACTED]

- z dnia 01.09.2000 r. w kwocie 100 zł. zaksięgowali w wysokości 176 zł.,
- z dnia 02.06.2003 r. w kwocie 103 zł. zaksięgowali w wysokości 203 zł.

Te manipulacje spowodowały sztuczne pomniejszenie zadłużenia o kwotę 176 zł. Zadłużenie M. G [REDACTED] na dzień 20.05.2005 r. wynosi 3.178 zł.

(komplet dokumentów – załącznik nr V.B/14).

4. Pożyczki przyznane i wypłacone [REDACTED]

[REDACTED] zatrudniona na stanowisku nauczyciela w jednostce oświatowej Miasta Bydgoszczy, złożyła w dniu 30.01.2002 r. do Zespołu wniosek z prośbą o przyznanie pożyczki z przeznaczeniem na modernizację mieszkania i adaptację strychu. Do wniosku dołączono kosztorys (cegły, gips, okna, robocizna) na kwotę 6.200 zł. W dniu 19.03.2002 r. zawarto umowę, w której przyznano pożyczkę w kwocie 5.000 zł. Wypłata nastąpiła w dniu 21.03.2002 r. w kasie Zespołu. Spłaty rat pożyczki, potrącane są regularnie z wynagrodzenia pożyczkobiorcy a następnie przekazywane przez pracodawcę na konto bankowe Zespołu.

Do Zespołu wpłynął, kolejny wniosek o przyznanie pożyczki, wypełniony na nazwisko [REDACTED]. Na wniosku nie wpisano daty jego wpływu. Jako przeznaczenie pożyczki wpisano „kontynuacja budowa domu” a w dalszej części dotyczącej dołączonych zaświadczeń „kosztorys i inna dokumentacja dołączono do poprzedniego wniosku (razem z pozwoleniem na budowę)”. Kontrolujący ustalili, że „poprzednim” wnioskiem jest wniosek z dnia 30.01.2002 r. i dołączono do niego jedynie bardzo krótki wymieniony wyżej kosztorys na kwotę 6.200 zł. Natomiast decyzja Urzędu Miasta wydana w dniu 19.11.1996 r. w zakresie pozwolenia na powiększenie istniejącego lokalu o część strychu, stanowiła załącznik udzielonej w 1998 r. [REDACTED] pożyczki na kwotę 4.000 zł.

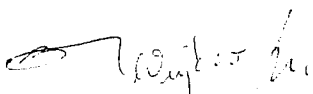
Także w tym przypadku uwagę zwracają różne podpisy złożone przez wnioskodawcę na dwóch wnioskach (z 2002 r. i 2003 r.). Zachodzi przypuszczenie, że jeden z podpisów został sfalszowany.

Na drugiej stronie wniosku, w miejscu gdzie zakład pracy potwierdza dane wnioskodawcy przymocowano zszywkami oddzielny druk „zaświadczenia”. Na druku tym umieszczono pieczętkę firmową zakładu pracy (Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2), wpisano także miejsce

zamieszkania i zatrudnienia [REDACTED] Dolny fragment zaświadczenia, w którym winien znajdować się podpis i pieczęć poświadczającego dane, obcięto. Pomimo tak poważnych nieprawidłowości wniosek został przez komisję rozpatrzony pozytywnie, zaakceptował go również swoim podpisem T. U [REDACTED] Co więcej Z-ca Dyrektora Wydziału [REDACTED], także członek Komisji rozpatrującej wnioski, wykorzystał swoje stanowisko i naruszając regulamin przyznał pożyczkę swojej żonie.

W dniu 03.06.2003 r. zawarto umowę, w której przyznano pożyczkę w kwocie 2.000 zł. Poręczycielami zostali pracownicy Zespołu [REDACTED] i [REDACTED]. Naruszono więc rozdział II pkt 13 poz.2 Regulaminu przyznawania świadczeń ze Scentralizowanego Funduszu Świadczeń Socjalnych, który stanowi, że poręczycielami pożyczek udzielanych pracownikom czynnym zawodowo mogą zostać wyłącznie pracownicy zakładu pracy pożyczkobiorcy (w tym wypadku pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2). Pożyczka została wypłacona w dniu 06.03.2003 r. gotówką w kasie Zespołu. Nie przesłano zawiadomienia (jak należało) do zakładu pracy [REDACTED] o wypłaconej jej pożyczce bezpośrednio w kasie Zespołu. W ten sposób ukryto przed pracodawcą fakt wypłacenia kolejnej pożyczki, w sytuacji kiedy poprzednią, wypłaconą w 2002 r. pracodawca zaczął [REDACTED] dopiero z wynagrodzenia potrącać. Dlatego też pożyczka wypłacona w 2003 r. spłacana jest z osobistego konta bankowego L [REDACTED] w ratach po 50 zł. miesięcznie (pierwsza wpłata w styczniu 2004 r.).

Przykład ten, jednoznacznie świadczy o wykorzystywaniu przez Z-cę Dyrektora Wydziału L. L [REDACTED] zajmowanego stanowiska i naruszania przepisów.

W wyniku powyższych ustaleń prowadzone są dla L. [REDACTED] dwie karty analityczne:

- pierwszą w ewidencji pracowników czynnych – dla pożyczki w kwocie 5.000 zł. udzielonej w 2002 r. i spłacanej poprzez potrącenia z list płac pożyczkobiorcy,
- drugą w ewidencji prowadzonej dla emerytów – dla pożyczki w kwocie 2.000 zł. udzielonej w 2003 r. i spłacanej z konta osobistego L. [REDACTED]

(komplet dokumentów – załączniki nr V.B/15, V.B/16, V.B/17).

5. Pozostałe pożyczki poręczane przez pracowników Wydziału.

a) Pożyczki odebrane w kasie Zespołu przez E [REDACTED] i G [REDACTED]

[REDACTED]

Umowa z dnia 04.10.2000 r. na kwotę 4.000 zł. Pożyczkę odebrała gotówką w kasie Zespołu E [REDACTED] G [REDACTED]

Umowa z dnia 25.03.2003 r. na kwotę 5.000 zł. Pożyczkę odebrał gotówką w kasie Zespołu [REDACTED]

[REDACTED]

Umowa z dnia 07.06.200 r. na kwotę 4.000 zł. Pożyczkę odebrała w kasie Zespołu E [REDACTED] G [REDACTED]

[REDACTED]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Umowa z dnia 29.03.2000 r. na kwotę 4.000 zł. Pożyczkę odebrała w kasie Zespołu E. G.

Umowa z dnia 20.11.2003 r. na kwotę 5.000 zł. Pożyczkę odebrał w kasie Zespołu

Wszystkie wymienione wyżej pożyczki poręczali wyłącznie pracownicy Wydziału (E. G., K., M., A., D., A., C., D., K.).

Kontrolujący ustalili, że w dokumentacji Zespołu znajdują się tylko upoważnienia J. G. do odbioru pożyczek i (załącznik nr V.B/18, V.B/19) Natomiast brakuje upoważnień dla E. G. do odbioru pożyczek pozostałych (oświadczenie Głównej Księgowej – załącznik nr V.A/2).

Ogółem z pożyczek tych E. G. odebrała kwotę 12.000 zł. a J. G. kwotę 10.000 zł. Żaden z pożyczkobiorców nie odebrał swojej pożyczki osobiście. Karty analityczne pożyczek prowadzone są w ewidencji emerytów a winny być prowadzone w ewidencji pracowników czynnych zawodowo.

W kontroli ustalono, że pożyczki wymienione w pkt.5 lit.a spłacane są indywidualnie gotówką w Banku Pocztowym S.A. Na pojedynczych „dowodach wpłat” często wpisywano po dwa nazwiska pożyczkobiorców. **Dowody te zostały wypisane ręcznie i zachodzi przypuszczenie, że wszystkie (dla wyżej wymienionych pożyczkobiorców) sporządziła ta sama osoba.** Jednorazowo wnoszono wpłatę w kwotach od 50 zł. do 120 zł. (wpłaty w wysokości 120 zł. dotyczyły dwóch pożyczkobiorców). Wpłaty te nie zaspokajały wysokości rat określonych w umowie.

Dopiero po pierwszej kontroli nastąpiły nieco wyższe spłaty ([REDACTED] raty za październik – grudzień 2004 r. po ok. 600 zł.). Także w trakcie trwania tej kontroli (kwiecień 2005 r.) nastąpiła wpłata na nazwisko [REDACTED] w kwocie 3.989 zł.

Salda ewidencji analitycznej powyższych pożyczek na dzień 20.05.2005 r. wynoszą:

- [REDACTED] zadłużenie	3.967 zł.
- [REDACTED] nadpłata	446 zł.
- [REDACTED] zadłużenie	6.265 zł.
- [REDACTED] nadpłata	3.300 zł.

Kontrolujący ustalili, że [REDACTED] i [REDACTED] dodatkowo otrzymali pożyczki:

- [REDACTED] w czerwcu 2003 r. w kwocie 5.000 zł. (poręczyciele – pracownicy tej samej jednostki w której pracuje pożyczkobiorca).
- [REDACTED] w październiku 2002 r. w kwocie 5.000 zł.

Pożyczki te, prowadzone są w ewidencji pracowników czynnych zawodowo. Spłaty następują za pośrednictwem pracodawcy, poprzez regularne potrącanie miesięcznych rat z wynagrodzeń pożyczkobiorców.

(komplet dokumentów – załączniki nr V.B/20, V.B/21, V.B/22, V.B/23).

b) Pożyczka [REDACTED]

Pożyczkę przyznano na podstawie umowy z dnia 07.06.2000 r. Poręczycielami zostali pracownicy Wydziału K. M. [REDACTED], E. G. [REDACTED]

Pożyczkę w kwocie 4.000 zł. odebrała w dniu 14.06.2000 r. w kasie Zespołu K. M. [REDACTED]

Pożyczkę zarejestrowano w ewidencji analitycznej prowadzonej dla emerytów. Raty spłacane są gotówką w Banku Pocztowym S.A., nieregularnie w kwotach

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

niższych niż nakazuje to umowa. Dlatego też pożyczka, która zgodnie z umową winna być spłacona do miesiąca sierpnia 2004 r., wykazuje na dzień 20.05.2005 r. zadłużenie w kwocie 3.102 zł.

W kontroli ustalono, że często na pojedynczych dowodach wpłat wpisywano dwa nazwiska: S. H. [REDAKTED] i G. N. [REDAKTED]. Niektóre z wpłat wpłynęły do Zespołu z konta osobistego K. M. [REDAKTED]

Kontrolujący ustalili, że wymienione wyżej wpłaty G. N. [REDAKTED] dotyczą pożyczki przyznanej w 1995 r. w kwocie 2.500 zł. plus odsetki 250zł. W tamtym roku (do 1996 r. włącznie), obsługa Scentralizowanego FŚS dla pracowników jednostek oświatowych prowadzona była bezpośrednio w Wydziale Oświaty Urzędu Miasta Bydgoszczy. Zatem w Zespole pożyczka G. N. [REDAKTED] została zaewidencjonowana bilansem otwarcia 1997 r. w kwocie 2.109 zł. Spłaty w poszczególnych latach przedstawiały się następująco:

- 1997 r.	zł. 171
- 2001 r.	zł. 40
- 2002 r.	zł. 150

-----
razem zł. 361

Dopiero po pierwszej kontroli (tj. po 9 latach od chwili wypłaty pożyczki) spłacono pożyczkę w całości, dokonując w dniu 13.09.2004 r. jednorazowej wpłaty w wysokości 1.748 zł.

(komplet dokumentów – załącznik V.B/24, V.B/25).

Omówione w rozdziale V.B. przykłady przyznawania i wypłat pożyczek świadczą o łamaniu obowiązującego w Zespole regulaminu i innych poważnych nadużyciach. Dopuścili się ich pracownicy Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy. Co więcej niektórzy z nich

S. Dyk

[Signature]

równolegle pozostawali w zatrudnieniu w jednostkach oświatowych (podległych Wydziałowi) na podstawie drugiej umowy o pracę.

Taka postawa pracowników, sprawujących z racji zajmowanego stanowiska nadzór nad jednostkami oświatowymi, także nad Zespołem, stanowiła przykład a więc miała wpływ na nadużycia, których dopuścili się byli pracownicy Zespołu (rozdział V.A. protokołu).

VI. OŚRODKI WZASOWO – KOLONIJNE

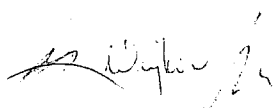
W kontroli ustalono, że corocznie od 1997 roku przekazywano do Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy środki finansowe na utrzymanie ośrodków wczasowo – kolonijnych (ośrodków). Są to ośrodki zlokalizowane w Jastarni, Kościelisku, Białej i w Sokole Kuźnicy. Właścicielem ich jest Skarb Państwa, pozostają one w zarządzie Kujawsko – Pomorskiego Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy (Kuratorium).

Zapisy, stanowiące o przekazywaniu do Kuratorium wyżej wymienionych środków, zawarto w następujących (udostępnionych kontrolującemu przez Wydział) dokumentach:

- Umowach zawartych w 1996 r. pomiędzy Dyrektorami placówek oświatowych a Zarządem Miasta. Dyrektorzy placówek zlecają w nich Zarządowi Miasta, prowadzenie wspólnej działalności socjalnej wydzieloną częścią funduszu. W § 3 umów wskazano cele socjalne objęte warunkami umowy, które następnie w poz.1 uszczegółowiono. Lit. a tej poz. zawiera zapis „*Partycypację w kosztach utrzymania ośrodków wczasowo – kolonijnych (Biała, Sokole Kuźnica, Jastarnia, Kościelisko) – 5%, w zamian za co pracownicy ww. placówki korzystają ze skierowań wczasowo – kolonijnych na preferencyjnych warunkach*” (załącznik VI/1 stanowi przykład umów).

- Porozumieniu w sprawie przekazania środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów nauczycieli ze szkół i placówek prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz, zawartym w Bydgoszczy w dniu 09.04.1998 r. pomiędzy: Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy a Zarządem Miasta Bydgoszczy, Komisją Międzyzakładową Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w Bydgoszczy oraz Związkiem Nauczycielstwa Polskiego Zarządem Oddziału w Bydgoszczy. W Porozumieniu m.in. zapisano *„Kuratorium Oświaty zatrzymuje kwotę będącą równowartością wydzielonej części funduszu w wysokości 5% naliczonych odpisów od czynnych zawodowo pracowników oraz emerytów, przeznaczoną na partycypowanie w kosztach utrzymania oświatowych ośrodków wczasowo – kolonijnych administrowanych przez Kuratora Oświaty w Bydgoszczy”* a w dalszej części Porozumienia *„Kuratorium Oświaty dostarczy stronom porozumienia rozliczenie środków finansowych przekazanych na partycypowanie w kosztach utrzymania oświatowych ośrodków wczasowo – kolonijnych, w terminie do końca lutego kolejnego roku”* (załącznik nr VI/2).

Kontrolujący zwrócili się do Zespołu Prawnego Urzędu Miasta Bydgoszczy, o wykładnię prawną zawartych umów o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej jednostek oświatowych a w szczególności objętego umową zakresu utrzymania ośrodków wczasowo – kolonijnych. Pisemna odpowiedź wpłynęła w dniu 07.06.2005 r. (załącznik nr VI/3). Radca Prawny Z [REDAKTED] C [REDAKTED] powołał się w nim na przepisy ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz Kodeksu pracy. Wynika z nich, że jedynym pracodawcą uprawnionym do zawarcia umowy o wspólnej działalności socjalnej jest pracodawca, w tym wypadku Dyrektorzy placówek oświatowych lub ich zastępcy. W umowach o wspólnej działalności socjalnej jakie zawierały

jednostki oświatowe, w charakterze strony, prowadzącej wspólną działalność socjalną występuje Zarząd Miasta Bydgoszczy.

Z powyższego wynika, że umowy zostały zawarte wadliwie (naruszono przepisy ustaw).

Umowy obejmowały swoim zakresem m.in. „*partycypację w kosztach utrzymania ośrodków wczasowo – kolonijnych*”.

Zdaniem Radcy Prawnego „*Częścią wspólnej działalności było prowadzenie wypoczynku urlopowego i kolonijnego w oparciu o ośrodki wypoczynkowe zarządzane przez Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty*”. W piśmie wyraził opinię „*Treści umów o wspólnej działalności socjalnej ustalają jej prowadzenie w trzech obszarach:*

- *dofinansowania wypoczynku we wskazanych ośrodkach wypoczynkowych,*
- *udzielania pożyczek na remonty i modernizację domów lub mieszkań itp.,*
- *wspólnej działalności socjalnej na rzecz emerytów i rencistów.*

Treści umów wskazują, iż zamiarem stron było prowadzenie wspólnej jednej działalności socjalnej we wskazanych wyżej obszarach”.

W Zespole prowadzi się „księgi rachunkowe” Funduszu. W kontroli ustalono, że od 1999 r. przekazano do Kuratorium następujące środki finansowe:

1999 r.	zł.	456.962,00
2000 r.	zł.	593.670,00
2001 r.	zł.	642.885,00
2002 r.	zł.	187.941,00
2003 r.	zł.	603.657,00
2004 r.	zł.	399.998,00
2005 r. do dnia 20maja	zł.	749.783,00

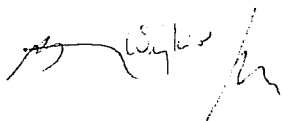
-----
razem   zł. 3.634.896,00

W ewidencji księgowej Zespołu, dokonano jedynie zapisów dotyczących przekazania w drodze przelewów środków na rachunek bankowy Kuratorium. Zapisów dokonano na podstawie wyciągu bankowego. Nie zostały podparte one dowodami księgowymi. (Przy czym przelewy dokonane w 2000 r. i 2001 r. nie zostały w ogóle zaewidencjonowane. Przypadki te opisano w końcowej części rozdziału VI.)

Porozumienie z dnia 09.04.1998 r. (przedstawione w początkowej części rozdziału VI), zawiera zapis *„Kuratorium Oświaty dostarczy stronom porozumienia rozliczenie środków finansowych przekazanych na partycypowanie w kosztach utrzymania oświatowych ośrodków wczasowo-kolonijnych, w terminie do końca lutego kolejnego roku.”* Rozliczeń w Zespole nie było.

Dyrektor mgr A. B. [REDAKTED] – K. [REDAKTED] zwróciła się w dniu 27.04.2005 r. (załącznik VI/4) a następnie w dniu 10.05.2005 r. (załącznik nr VI/5) o przekazanie dokumentów źródłowych (faktur, rachunków itp.), na podstawie których rozliczono przekazane z Funduszu środki.

Odpowiedź stanowiły pisma Kuratorium z dnia 29.04.2005 r. i 11.05.2005 r. (załączniki nr VI/6, VI/7). Stwierdzono w nich, że porozumienie z dnia 09.04.1998 r. zobowiązujące Kuratorium do rozliczenia środków finansowych *„nie jest jednoznaczne z przekazywaniem dokumentów źródłowych, jakimi są faktury, rachunki i umowy”* a w dalszej części pisma *„Zaznaczyć należy, że środki finansowe przekazywane z Funduszu scentralizowanego przy SP 14 stanowiły jedno z kilku źródeł finansowania ośrodków i przekazywane były na remonty oraz bieżącą działalność ośrodków, bez wskazania konkretnego celu wydatku. Dlatego trudno jest w chwili obecnej przyporządkować zrealizowane faktury do oczekiwanego przez Panią rozliczenia.”* Do pisma dołączono

kserokopie sprawozdań za lata 2000 – 2004, które miały potwierdzać wydatkowanie środków finansowych.

Zdaniem kontrolujących zapis „*Kuratorium Oświaty dostarczy stronom porozumienia rozliczenie.....*” jednoznacznie określa rozliczenie środków finansowych przekazanych wyłącznie przez Fundusz (porozumienie dotyczy wyłącznie ZFŚS czynnych zawodowo pracowników oraz emerytów i rencistów jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz).

Ponadto z przedstawionych wyżej w rozdziale VI ustaleń wynika (takie jest też zdanie Radcy Prawnego), że prowadzi się tylko jedną, wspólną działalność socjalną. Zatem także dla tej działalności należy prowadzić jedne księgi rachunkowe. Obsługę Finansowo – księgową Funduszu powierzono Zespołowi. Wszystkie zatem zdarzenia gospodarcze dotyczące wspólnej działalności socjalnej winny być wprowadzone do ksiąg rachunkowych prowadzonych w Zespole. Podstawą zapisu w ewidencji księgowej są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej i zawierające dane określone przepisami. **Takimi dowodami są m.in. faktury i rachunki, w których stroną odbiorcy usługi w opisywanym przypadku winien być Zespół. Faktury powinny pochodzić bezpośrednio od kontrahentów świadczących usługi związane z prowadzeniem ośrodków. Mogą również pochodzić od Kuratorium jako strony świadczącej na rzecz Zespołu usługi socjalne.** W każdym wypadku wartość faktur musi odpowiadać kwocie przekazanych do Kuratorium środków. **W kontroli ustalono, że w Zespole brak jest w ogóle dowodów dokumentujących wydatki Funduszu na kwotę 3.634.896 zł.**

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Zapoznano się z przesłanymi przez Kuratorium sprawozdaniami (załączniki nr VI/8, VI/9, VI/10, VI/11, VI/12). Sporządzone zostały za poszczególne lata. **Kontrolujący zestawili wykazane w sprawozdaniach przychody i uzyskali dane obejmujące ogółem lata 2000 – 2004.**

Źródła przychodów	Kwota przychodu w zł.	Udział % w przychodach ogółem
Zespół – miasto Bydgoszcz	2.428.151	40%
Kuratorium i inne wpływy	221.912	4%
Wpływy z odpłatności za usługi	3.428.420	56%
RAZEM	6.078.483	100%

Rozchody wykazane w sprawozdaniach za wyżej wymienione lata osiągnęły ogółem kwotę 6.396.017 zł. Z przedstawionych danych liczbowych wynika, że przychody były niższe od rozchodów o kwotę 317.534 zł.

Należy przy tym dodać, że w dniu 03.03.2005 r. z środków Funduszu dokonano przelewu na rachunek bankowy Kuratorium w kwocie 251.041 zł. Kwota ta miała stanowić drugą ratę środków przeznaczonych w 2004 r. na utrzymanie ośrodków (pierwszą przekazano 27.04.2004 r.). **Przelewu dokonano na pisemne polecenie Z-cy Dyrektora Wydziału M [REDAKCYJNE] S [REDAKCYJNE] – pismo WES. 0717 – 21/05 z dnia 24.02.2005r. (załącznik VI/13).** Dodając do przychodów wyżej wymieniony dodatkowy przelew można stwierdzić, że uzyskane przychody niemal zrównoważyły koszty.

Udział środków przekazanych przez Miasto Bydgoszcz w stosunku do wszystkich poniesionych w latach 2000 – 2004 kosztów wyniósł 44% (są to wszystkie koszty utrzymania ośrodków a także koszty organizacji usług kolonii i wczasów). Przepisy (art. 1 ust.1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych) pozwalają angażować określone środki funduszu wyłącznie na dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych, co

[Podpis]

[Podpis]

oznacza, że kosztów ich prowadzenia nie pokrywa się w całości z funduszu. Co więcej przepis ten obejmuje zakładowe a więc własne obiekty socjalne. Wymienione ośrodki stanowią własność Skarbu Państwa, pozostają w zarządzie Kujawsko – Pomorskiego Kuratorium Oświaty, na którym ciąży obowiązek ich utrzymania. Wszystkie środki trwałe związane z ośrodkami (budynki, wiaty, pomosty, brodziki, samochody itp.) winny być wykazywane w prowadzonych w Kuratorium księgach rachunkowych.

Kontrolujący mogli oprzeć się jedynie na udostępnionych im sprawozdaniach. Nie dołączono do nich dokumentów źródłowych (faktur, rachunków, umów itp.) W sprawozdaniach wymieniono jedynie rodzaje kosztów (niekiedy bardzo ogólnie np. jako „pozostałe”) i obok podano ich wysokość. Ze sprawozdań wynika, że całość kosztów pokryto z uzyskanych, wyspecyfikowanych powyżej w tabeli, przychodów. Nie dołączono do sprawozdań kalkulacji jednostkowego kosztu skierowania (obejmującego jeden dzień lub cały turnus) na wczasy i kolonie. Nie wiadomo zatem które z kosztów i w jakich wysokościach ujęto w cenach usług. Nie wiadomo też kto (pracownicy jednostek oświatowych Miasta Bydgoszczy, czy też inne osoby i jednostki) i w jakim zakresie korzystał z usług świadczonych w ośrodkach.

Kuratorium kierowało, do jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz, oferty wypoczynku w ośrodkach (wczasów, kolonii). Podawano w nich ceny skierowań, ilość posiłków i inne warunki pobytu. Za skierowania wnoszono oddzielne opłaty (Kuratorium nie zaliczało pobranych skierowań jako rozliczenie przekazanych z Funduszu środków finansowych). Skierowania były dla pracowników nieco tańsze (przeciętnie o 100 zł. pojedyncze skierowanie). Nie wiadomo z ilu skierowań skorzystali pracownicy jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz. **Jednak biorąc pod uwagę, wszystkie sprzedane skierowania, ulga ta nie była wielka, mogła**

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

wynieść od 40 do 50 tys. zł. rocznie (przekazywano środki w kwocie od 500 do ok. 600 tys. zł. rocznie).

Odpłatność za skierowania skalkulowano na poziomie 56% ponoszonych kosztów. Zatem koszty, nie objęte ceną usługi, pokrywano niemal wyłącznie z środków, pochodzących z części odpisów na ZFŚS pracowników i emerytów jednostek oświatowych Miasta Bydgoszczy. Jest to ogromna kwota. Wyniosła ona w latach 2000 – 2004 ok. 2 mln. 700 tys. zł. i stanowiła 46 % wszystkich wydatków (także wydatków za usługi świadczone osobom i jednostkom obcym).

Co więcej z środków tych Kuratorium pokrywało również tak kontrowersyjne wydatki jak np.

- zakup kas fiskalnych,
- koszty rozmów telefonicznych,
- zakup kart do telefonów komórkowych,
- koszty eksploatacji samochodu prywatnego,
- opłaty parkingowe,
- koszty reklam prowadzone w środkach masowego przekazu,
- koszty wykonania folderów,
- koszty osobowe pracowników itp.

W kontroli ustalono, że w poszczególnych latach przekazywano do Kuratorium różne kwoty, które nie zawsze stanowiły 5% naliczonego odpisu:

- W 1999 r. przelew został dokonany przez pracowników Zespołu w kwocie 456.962 zł. tj. równej 5% odpisu.
- W 2000 r. i 2001 r. przelewy w ogólnej kwocie 1.090.735 zł. zostały dokonane bezpośrednio z Wydziału do Kuratorium. Nie przekazano

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

zatem w tych latach, na wydzielone konto obsługujące wspólną działalność socjalną, całej należnej kwoty. Nie wprowadzono zatem do ewidencji księgowej Zespołu zdarzenia przelewu powyższej kwoty na rachunek bankowy Kuratorium. Pisemne wyjaśnienie w tej sprawie złożył Kierownik referatu ekonomicznego R [REDAKTED] K [REDAKTED] oraz inni pracownicy Wydziału (załączniki nr VI/14, VI/15). Wyjaśnili, że „przekazanie ww środków nastąpiło bezpośrednio przez Wydział Oświaty na konto Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy na polecenie ówczesnych przełożonych Wydziału” a w dalszej części pisma „Wydział nie posiada rozliczenia wydatkowania przedmiotowych środków” oraz „Wydział ww okresie nie prowadził księgowości przedmiotowego wydatku”.

Tajemnicą zatem pozostaje w jaki sposób zaewidencjonowano i udokumentowano wydatek przeszło 1 mln. zł. Wykazany przypadek świadczy, że część zdarzeń nie znalazła odbicia w księgach rachunkowych Zespołu a przyczyna leży wyłącznie po stronie Wydziału.

- W 2002 r. przekazano jedynie kwotę 187.941 zł. (w tym 100 tys. zł. bezpośrednio z Wydziału). Sytuacja taka nastąpiła z powodu braku zgody ze strony związków zawodowych przekazania środków. Wyrażono jedynie zgodę na przekazanie kwoty 87.941 zł., z której Kuratorium miało pokryć zobowiązania wobec Zakładu Ogólno-Budowlanego Piotr Górski w Bydgoszczy. Tym razem wyjątkowo dostarczono kserokopię faktur usługodawcy. W fakturach wskazano Kuratorium jako nabywcę usług a w rubrykę dotyczącą nazwy usługi wpisano „za wykonane roboty ogólnie budowlane w. O.W. w Białej”. Faktury odebrał starszy inspektor W [REDAKTED] K [REDAKTED] prawdopodobnie pracownik Kuratorium. (załącznik nr VI/16). Pozostałą kwotę z 5% naliczonego w 2002 r. odpisu przekazano w latach późniejszych.

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

- W dniu 31.03.2003 r. Kuratorium chcąc uzyskać środki i tym razem przekazało do Urzędu Miasta kserokopie faktur na ogólną kwotę 229.459,60 zł. Wszystkie faktury skierowane są do Kuratorium jako odbiorcy usług i dotyczą lat:

2001 r.	zł. 18.422,00
2002 r.	zł. 167.272,28
2003 r.	zł. 43.765,32

Faktury dotyczą usług remontowych, zużycia energii, opłat za telefony, za wieczyste użytkowanie gruntów, za pranie bielizny **a nawet za korzystanie przez wczasowiczów (nie wiadomo ilu z nich to osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń Zespołu) w miesiącach lipcu i sierpniu 2002 r. z prywatnego basenu.**

Szczególną uwagę kontrolujących wzbudziła faktura nr 35/01 z 2001 r. za „Projekt Budowlany modernizacji ośrodka kolonijnego w Jastarnii” na kwotę 18.422 zł. W 2001 r. cała kwota tj. 5% naliczonego odpisu zostało przekazane przelewem bezpośrednio z Wydziału na konto Kuratorium. W przesłanym przez Kuratorium rozliczaniu roku 2001 wykazano koszty remontów i modernizacji w ośrodku w Jastarnii na kwotę 121.992,16 zł. Wynik finansowy tego sprawozdania był ujemny i zamknął się kwotą 74.761,70 zł. Jednak środki pieniężne na początek i na koniec roku wykazane w sprawozdaniu były wystarczające na pokrycie straty 2001 r. **Mimo to wszystkie wyspecyfikowane faktury zostały zaakceptowane przez związki zawodowe a następnie w pełnej kwocie tj. 229.459,60 zł. przekazane na konto bankowe Kuratorium.** Należy przy tym dodać, że odbiorcą usług wykazanych w fakturach było Kuratorium. Nie podlegały więc ewidencji w księgach rachunkowych Zespołu (załącznik nr VI/17).

Wyk-11

Pozostałe przekazy środków na rachunek bankowy Kuratorium w latach 2003 – 2004 następowały po pisemnej zgodzie związków zawodowych na dokonanie przelewu.

Kontrolujący ustalili, że w 2005 r. przekazano do Kuratorium:

03.03.2005 r.   zł.   251.041

25.05.2005 r.   zł.   498.742

-----
razem zł.   749.783

Dodatkowo w miesiącu wrześniu 2005 roku ma nastąpić przekazanie na konto Kuratorium jeszcze jednej wpłaty w kwocie ok. 166 tys. zł. **Zatem łączne środki przekazane na konto Kuratorium w 2005 r. na utrzymanie „ośrodków” mogą osiągnąć kwotę ok. 900 tys. zł.**

Na początku rozdziału VI wykazano, że dla placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz prowadzi się tylko jedną wspólną działalność socjalną wydzieloną częścią Funduszu. Obsługę finansowo – księgową tej działalności powierzono Zespołowi. Wszystkie zdarzenia gospodarcze dotyczące wspólnej działalności muszą być ujęte w księgach rachunkowych prowadzonych w Zespole. Takim zdarzeniem jest dofinansowanie „ośrodków”. Należy uzyskać dokumenty (faktury) na kwoty przekazane do Kuratorium, które od 1999 r. do końca 2005 r. wyniosą ok. 4 mln. zł. Odbiorcą usługi w fakturach winien być Zespół. Faktury te mogą pochodzić bezpośrednio od kontrahentów świadczących usługi związane z „ośrodkami” lub też od Kuratorium jako strony świadczącej na rzecz Zespołu usługi socjalne.

VII. KLUBY SENIORA

W kontroli ustalono, że każdego roku przekazywano związkowi zawodowym środki finansowe na prowadzone przez nich kluby- koła emerytów i rencistów pracowników placówek oświatowo – wychowawczych.

Poniższa tabela prezentuje kwoty przekazane w poszczególnych latach.

Rok	Środki przekazane NSZZ „Solidarność”	Środki przekazane ZNP	Ogółem
2000	20.000	20.000	40.000
2001	30.000	30.000	60.000
2002	30.000	30.000	60.000
2003	35.000	35.000	70.000
2004	35.000	35.000	70.000
Razem	150.000	150.000	300.000

Kontrolujący stwierdzili, że także na te wydatki nie ma w Zespole dokumentów świadczących o wykonaniu usług.

Zespół wystosował się w dniu 29.04.2005 r. do ZNP Zarząd Oddziału w Bydgoszczy (załącznik nr VII/1) oraz NSZZ „Solidarność” w Bydgoszczy (załącznik nr VII/2) pisma z prośbą o dostarczenie dokumentów, którymi rozliczono przekazane środki finansowe.

NSZZ „Solidarność” pomimo ponagień telefonicznych nie przesłał do dnia zakończenia kontroli żadnej odpowiedzi (załącznik VII/3).

ZNP natomiast przesłał w dniu 24.05.2005 r. pismo, w którym informuje „... iż nie ma możliwości formalnego wyodrębnienia faktur potwierdzających wykorzystanie środków finansowych przekazanych na funkcjonowanie „Klubu Seniora” a w dalszej części pisma „Zgodnie z ustaleniami podjętymi przez zainteresowane podmioty wyżej wymienione środki użytkowane w formie dopłat

do wycieczek i innych form działalności „Klubu Seniora” (liczącego ok. 400 członków) były corocznie preliminarowane i rozliczane sprawozdanie finansowym przesyłanym na adres Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta w Bydgoszczy” (załącznik nr VII/4).

W kontroli ustalono, że na okoliczność przekazywania środków finansowych na konta bankowe obydwu wymienionych wyżej Związków Zawodowych nie zawarto żadnych umów. Przekazy odbywały się na podstawie preliminarza wydatków. Preliminarze w poszczególnych latach były zatwierdzane przez wymienione Związki Zawodowe (załącznik nr VII/5).

„Sprawozdanie finansowe”, na które powołuje się w swoim piśmie ZNP to wyszczególnienie organizowanych w „klubach” form działalności kulturalno – oświatowej. Podobne rozliczenia przesyłał też NSZZ „Solidarność”. Nie dołączono do nich żadnych dokumentów źródłowych.

Przepisy ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie przewidują przekazywania jakichkolwiek pieniędzy będących własnością Funduszu innej jednostce organizacyjnej, jeżeli nie ma ku temu uzasadnienia i podstawy prawnej. Nie są tym na pewno preliminarze wydatków. Fundusz może dofinansować usługi imprez o charakterze kulturalno - oświatowym organizowanym dla emerytów i rencistów jednostek oświatowych. Miejsce ich prowadzenia nie ma żadnego znaczenia (jedyne warunki to świadczenie usług na terenie kraju). Jednak każdy wydatek musi być udokumentowany fakturą lub rachunkiem, w którym odbiorcą usługi jest Zespół.

Związki Zawodowe NSZZ „Solidarność i ZNP pobrały z Zespołu w latach 2000 – 2004 środki finansowe na kwotę 300.000 zł. Nie dostarczono do Zespołu dokumentów źródłowych (faktur, rachunków) świadczących o wykonanych usługach. Nie rozliczono zatem tej kwoty. Takie działanie

stanowi naruszenie obowiązujących przepisów. Należy uzyskać dokumenty (faktury) na kwotę 300 tys. zł., w których usługobiorcą będzie Zespół. W przeciwnym wypadku należy wyegzekwować od Związków Zawodowych zwrot na rachunek bankowy Zespołu całej nieprawnie pobranej kwoty.

Wzyl-h

[Signature]

Informacje końcowe

Przed podpisaniem protokołu kontroli poinformowano Kierownika jednostki kontrolowanej o przysługującym:

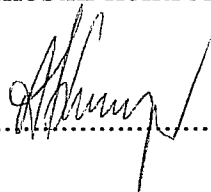
- prawie zgłoszenia w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu kontroli zastrzeżeń na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych,
- prawie odmowy podpisania protokołu kontroli z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu, wyjaśnień dotyczących takiej odmowy,
- prawie złożenia wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden wręczono w dniu 21.09 2005 r. Kierownikowi jednostki kontrolowanej, a drugi wraz z załącznikami pozostaje w posiadaniu Zespołu Audytu i Kontroli w Urzędzie Miasta Bydgoszczy.

Spis załączników stanowi integralną część protokołu.

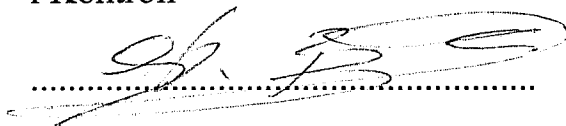
Bydgoszcz, dnia 21.09 2005 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej

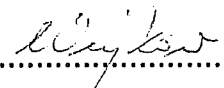
.....

Kontrolujący:

Główny Specjalista Zespołu Audytu i Kontroli

.....

Inspektor Zespołu Audytu i Kontroli

.....

Podinspektor Zespołu Audytu i Kontroli

.....
